Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 190 (7. 279) 1990 йил 22 август, чоршанба Баҳоси 3 тийин.

Бугунги сонда:

ТАЪМИНОТНИНГ ТАМАЛ ТОШИ

САҲОВАТЛИ она заминимиз бағрида етиштирилаётган ноз-неъматларнинг бу қадар тўкин, бу қадар мўл-кўл бўлиши унга бўлаётган алоҳида эътибор, жиддий муносабат туфайлидир. Одамларда ҳаётга, ўз турмуш тарзларини яхшилашга муносабат ўзгарди. Улар ўзларининг қалб қўрини, меҳру муҳаббатини мевали боғларга, серҳосил экин майдонларига кўпроқ сарфлайдиган бўлиб қолдилар...

● 2-саҳифада.

ҚЎЛГА ОЛИНГАН САМОЛЁТ КАРОЧИГА ҚЎНДИ

Қўлга олинган самолёт ўндаги гаровга ушланган кишилар билан бирга Москва вақти билан соат 11 дан 30 минут ўтганда Карочи аэропортига қўнди...

● 3-саҳифада.

⊙ СЎНГГИ СОАТДА: қуролли террорчилар олиб кетган самолёт 20 августдан 21 августга ўтар кечаси Тошкентга қайтиб келди. Бу ҳақда рўзноманинг эртанги сонида батафсил ҳикоя қиламиз.

БОЛАЛАР БИЛАН ИШЛАШ — УЛАРНИНГ ЖОН-ДИЛИ

ИСОҚ ака Эркин Абдураимов, Маҳмуд Шарипов, Ривал Зокиров, Равиль Богоутдинов, Шот Камолиддинов, Олимжон Аширов, Владимир Фёдоров, Шуҳрат Эшбўтаев, Рустам Мирсодиқов, Геннадий Денисов, Муҳамадали Қулдашев каби иқтидорли чарм тўп усталарига илк сабоқ бериб катта футболга олиб чиқди. Ота-бола билан дилдан суҳбатлашиш ниятида Қибрай спорт базасига йўл олдик...

● 4-саҳифада.

Пойтахтнинг бир куни

•Янгиликлар•Воқеалар•Хушхабарлар

ҒОЛИБЛАР—ЯПОНИЯГА

⊙ **КЕЙИНГИ вақтда серқуёш жумҳуриятимизнинг Япония билан илмий, маданий алоқалари анча кенгайди.** Бундай ҳамкорлик соғлиқни сақлаш ва халқ таълими соҳаларида ҳам йўлга қўйилди.

Ўзбекистон ва Япония ўртасида тузилган ҳамкорлик шартномасига биноан яқинда бир гуруҳ ўқувчи Японияга йўл олди. Гап шундаки, яқинда «Япония тўғрисида нималарни биласан?» деган жумҳурият танлови ўтказилган эди. Бу билағонлар синовида Тошкентдаги 102-ўрта мактаб ўқувчилари айниқса фаол қатнашдилар. Шуни эслатиб ўтиш кераккки, мазкур билим маскани «СССР — Япония» жамияти Тошкент бўлимининг жамоа аъзоси ҳисобланади. Барча савол-жавоблар инглиз тилида олиб борилди. Мазкур билим даргоҳи инглиз тилини чуқур ўрганишга мослаштирилган эмасми, кўпчилик талабалар бу тилни анча яхши ўзлаштирган эдилар. Шу сабабли имтиҳонда улар Япония табиати, тарихи, урф-одати ва маданиятига доир берилган саволларга ҳеч қийналмай жавоб бериб, юқори кўрсаткичга эришдилар.

Ғолиб деб топилган беш ўқувчи Японияга бориб келиш учун йўлланма билан тақдирланди.

Ўзаро келишувга кўра мактаб ўқувчиларини айрибош қилиш давом этади. Бу сафар рус тилини чуқур ўрганаётган япон ўқувчилари серқуёш жумҳуриятимизга ташриф буюришади. Йил охирида амалга ошириладиган бу тадбир давомида ёш дўстлар Тошкент, Самарқанд ва Бухорони бориб кўрадилар.

Бу каби борди-келдилар чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти йўли билан амалга оширилмоқда.

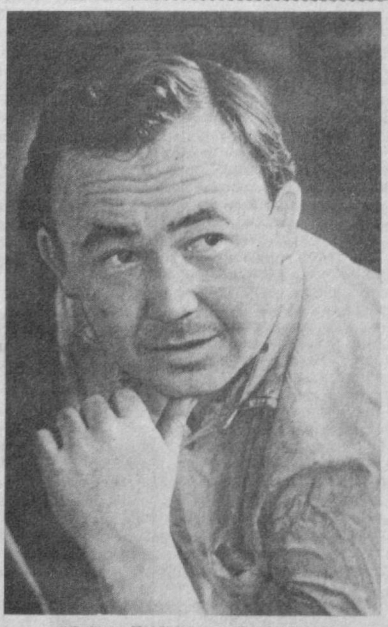

⊙ **ЎЗ КАСБИНИНГ УСТАСИ.** Тошкент жиҳозлар ва дастгоҳсозлик синов тажриба-механика заводининг энг моҳир слесарларидан бири Рамз Юнусов.

Т. Каримов сурати.

Биринчи тақдимдаёқ

⊙ **ТОШКЕНТ асбобсозлик ишлаб чиқариш бирлашмасида Р. Сирожиддинованинг силлиқловчи бўлиб ишлаётганига чорак аср бўлди.** Ана шу вақт ичида у ўз ихтисослигини мукаммал ўзлаштириб олди.

Ҳозир илғор ишчи топшириқларини 130 фоизга етказиб адо этмоқда. Унинг қўлидан ўтган деталлар биринчи тақдимдаёқ қабул қилинади.

Зарбдор ва ҳалол меҳнати, жамоатчилик ишларида фаол иштироки учун Р. Сирожиддинова «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланган.

Фрезерчилар бригадасининг етакчиси ўз ҳамкасблари билан ўн иккинчи беш йилликнинг сўнгги йилида белгиланганидан 36 минг сўмлик кўп маҳсулот тайёрлашга аҳд қилган.

БУГУН улар 9 ойлик топшириқларни муддатидан олдин бажаришди. 160 мингта деталь топшириққа қўшимча тайёрланди.

Пахтакорлар учун

⊙ **СССР 50 ЙИЛЛИГИ номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси конвейеридан янги маркали агрегатлар тушириб олинмоқда.** Шулардан бири қуввати оширилган, кабинаси такомиллашган бўлиб, ҳайдовчи учун жуда мос трактордир.

— БУГУН ана шундай тракторлардан 500 тасини жумҳуриятимизнинг узоқ вилоятларига — Хоразм ва Қашқадарё пахтакорларига юбордик, — дейди корхона тақсимот бўлими бошлиғи Н. Заяс.

Фойдаланишга тахт

⊙ **БЕКТЕМИР районининг «Водник» даҳасида кейинги пайтларда бир қатор маиший хизмат кўрсатиш марказлари, савдо расталари ишга туширилмоқда.** Вилоят аграсаноати бошқармасига қарашли 421-механизациялашган кўчма колоннанинг кўп касбли жамоа етакчиси А. Баҳодиров бошлиқ бинокорлари иккита 16 ва 24 хонадонга мўлжалланган тўрт қаватли турар жой биноларини фойдаланишга топширган эди.

БУГУН мазкур жамоа 32 оилага мўлжалланган турар жой биносини фойдаланишга тахт қилиб қўйди. Улар йил якунига қадар яна бир 16 хонадонли уй-жой биносини қуриб битказишни мўлжаллашган.

Талаб ортмоқда

⊙ **ТОШКЕНТ электротехника заводида ташкил этилган «Меҳнат» ширкати маҳсулотларига талаб ортиб бормоқда.**

Ширкат чиқитлардан газ плиталари, панжаралари, гиламларни илиш учун мосламалар ва рўзғорда керак бўладиган ҳар хил металл буюмлар тайёрламоқда.

БУГУН бу ерда резина ва пластмассадан буюмлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Йил охиригача 160 минг сўмлик истеъмол буюмлари тайёрланади. Шундан 35 минг сўмлиги топшириққа қўшимчадир.

Янада қулай бўлди

⊙ **ЎЗБЕКИСТОН ССР сув хўжалиги давлат комитетига қарашли «Ирмонтажстрой» трестининг 24-механизациялашган кўчма колоннаси аҳоли ва ташкилотлар учун яна бир қулайлик яратди.**

Колонна оғирлиги 120 тоннагача бўлган катта ҳажмдаги юкларни жумҳуриятмизнинг турли вилоятларига элтиб бериш билан ҳам шуғулланади.

— Бунинг учун бир неча оғир юк транспорти ажратилди, — дейди колонна бошлиғи ўринбосари М. Юсупов.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети мажлисидан

Янги ўқув йилига ҳамма нарса тахтми?

⊙ **Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари О. Х. Асқаров раислигида ўтган мажлисида халқ таълими объектларини янги ўқув йилига тайёрлашнинг бориши қандай кетаётганлиги тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Шаҳар халқ таълими Бош бошқармасининг бошлиғи Ҳ. Қ. Йўлдошев ана шу хусусда ахборот берди. Унинг берилган саволларга қайтарган жавобидан сўнг янги ўқув йилига мактабларни, интернат-мактабларни, мактабгача болалар муассасалари ва бошқа муассасаларни янги ўқув йилига тайёрлаш ишида иштирок этаётган шаҳардаги кўпчилик хизматлар раҳбарларининг ҳам сўзлари тингланди.**

БУГУНГИ кунда шаҳримиздаги халқ таълими системасида 293 та умумий таълим, 10 интернат-мактаблар, 5 та болалар уйлари, 421 та мактабгача ва 51 та мактабдан ташқари муассасалар, 13 та мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари, 29 та кечки (сменали) мактаблар, 50 та ҳунар-техника билим юртлари ишлаб турибди. Шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари К. Р. Расулов ўз нутқида таъкидлаб ўтганидек, ўқувчиларнинг ва мактабгача болалар муассасаларига бораётганларнинг сони Тошкент шаҳри аҳолисининг учдан бир қисмини ташкил этади. Худди ана шу ерда, яъни болалар боғчаларида, мактаблар ва бошқа ўқув муассасаларида кўп жиҳатдан кишининг инсонийлик хислатларига замин қўйилади, бу ерда шахс шакл топади. Ана шу боисдан ҳам мактаблар тўғрисида ғамхўрлик қилиш умумхалқ ишидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг СССР ва Ўзбекистон ССР халқ депутатлари, маҳаллий Советлар депутатлари, жамоатчилик ташкилотлари, министрликлар, идоралар, корхоналар ва кооперативларнинг раҳбарлари, меҳнат жамоаларига, фан, адабиёт ва санъат арбоблари, халқ таълими ходимлари, ота-оналар жамоатчилиги, кўп миллатли жумҳуриятимизда истиқомат қилувчи барча меҳнаткашларга қарата қабул қилган «Келажагимиз — мактабда» мурожаатномаси ана шу боисдан ҳам айниқса катта аҳамиятга моликдир.

Бу борада ҳали қилиниши керак бўлган ишлар жуда ҳам кўп. Ўтган ўқув йилида ўрта умумтаълим мактаблари Уставига хилоф равишда болалар шаҳримиздаги мактабларнинг 70 фоизида икки сменада ўқидилар. Машғулотларни бир сменада ўтказишга ўтиш учун эса 92 минг ўқувчи ўрнига эга бўлган мактаблар қурилиши керак.

Бу йил 12.696 ўқувчи ўрнига эга бўлган 9 та мактабни фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. Лекин 1 августга қадар бор-йўғи 2427 ўрнига эга бўлган иккита мактаб қурилди, холос. Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 159-трест томонидан мактабларни бунёд этиш бўйича қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмаяпти. Трест раҳбарлари Чилонзор — 30 уй-жой даҳасида шу йилнинг биринчи ярим йиллигида фойдаланишга топширилиши режалаштирилган яна битта мактабни сентябрь ойида топширамиз деб ижроия комитетни ишонтирдилар. Бошқа мактабларни фойдаланишга топшириш ҳам барбод этилиш хавфи остида турибди. Лекин Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси қурувчилари уларни шу йили фойдаланишга топширамиз, деб ишонтирдилар. Келинг, яна бир кўрайликчи, қурувчилар ўз ваъдаларига вафо қилишармикин?

Мактабгача болалар муассасалари қурилиши ҳам графикдан анча ортда қолмоқда. Бундай муассасаларни ҳам 159-трест бунёд этмоқда. Иккинчи кварталда фойдаланишга топширилиши керак бўлган 2.400 ўринли бешта болалар боғчасидан амалда 7 ой мобайнида фақат 1.400 ўринли 3 та боғча фойдаланишга топширилди, холос. Учинчи кварталда фойдаланишга топширилиши режалаштирилган болалар боғчаларини топшириш муддатини барбод этиш хавфи туғилди. Ваҳоланки, шаҳримизда болалар боғчалари билан боғлиқ аҳвол яхши эмас. Бугунги кунда болалар муассасаларида 25 минг эркатой «қисилиб» яшамоқда, болалар боғчаларига жойлашиш навбатида турганлар эса 15 мингни ташкил этади, яна 12 минг бола эса бузиб ташланиши керак бўлган хоналарга жойлаштирилган. Ана шундай қилиб, ҳатто 1 сентябрга қадар фойдаланишга топшириладиган болалар муассасаларини ҳисобга олган тақдирда ҳам уларнинг 52 минг ўринга танқислик сезаётганлигини айтиб ўтиш керак.

Мактаблар ва болалар муассасаларини бунёд этиш янги ўқув йилига ўзига хос тайёргарлик нишонасидир. Бу ўринда бундай биноларни қишга тайёрлаш ва уларни таъмирлаш вазифалари ҳам ниҳоят даражада муҳимлигини эсдан чиқармаслик керак. Афсуски бу борада ҳам мақтана олмаймиз. Шаҳар ижроия комитети мактаблар, мактабгача ва мактабдан ташқари муассасаларнинг капитал таъмирига 7,8 миллион сўм, халқ таълими вазирлиги эса ҳунар-техника билим юртлари таъмирига 2 миллион сўм, район Советн ижроия комитетлари ва оталиқдаги корхоналар ана шу мақсадлар учун яна 4 миллион сўм ажратганлар. Бу маблағларни жамлаганда у 14 миллион сўмни ташкил этади, лекин уларни моддий ресурслар билан таъминлаш жуда озчиликни ташкил этади.

«Ташремстрой» трести шу йил учун капитал таъмирлаш режалаштирилган 153 та муассасадан (52 та мактаб, 66 та болалар мактабгача муассасалари, 7 та мактабдан ташқари муассасалар, 3 та болалар уйи ва 25 та ҳунар-техника билим юрти) бор-йўғи 62 та объектни қабул қилиб олди. Натижада уларнинг аксарияти 11,1 миллион сўмлик моддий мададсиз қолди. Лак-бўёқ ва ёғоч материаллар, электр ва санитария-техника жиҳозлар ва бошқа шунга ўхшаш материаллар етишмаяпти. Шунга жавобан таъмирчилар билдирган эътирозлар мажлисда уларнинг ўз фаолиятсизликларини оқлашдан бошқа нарса эмас деб баҳоланди. Шунингдек, мажлисда имкониятларни қидириб топиш, тўғридан тўғри алоқа йўлларини қидириш, камёб материалларни сотиб олиш имкониятидан келиб чиқиб, шундай материаллар намунасини ўзимизда тайёрлашни ташкил этиш таклиф этилди. Шаҳардаги лак-бўёқ заводининг раҳбарларига мактаблар ва болалар боғчаларининг талабларини биринчи галда қондириш масалаларига эътибор бериш таклиф этилди.

Рўй берган ана шундай аҳволдан келиб чиқиб, халқ таълими муассасаларига, Куйбишев, Фрунзе, Октябрь, Киров район Советларининг ижроия комитетлари, оталиқдаги бир қатор корхоналар амалий ёрдам бермоқдалар. Лекин афсуски бундай илиқ гапларни ҳамма район Советларининг ижроия комитетлари ва шаҳардаги бошқа оталиқ корхоналари шанига айтолмаймиз. Педагогика жамоалари, юқори синфларнинг ўқувчилари, ота-оналар жамоатчилиги ҳам жорий таъмир ишларини ўтказишга баҳоли қудрат ёрдам бермоқдалар. 1 августга қадар уларнинг ёрдами билан 200 дан зиёд мактаб, 9 мингдан зиёд парталар, 8 мингдан кўпроқ ўқувчи столлари таъмирдан чиқарилди.

Албатта қурилиш, биноларни таъмирлаш, уларни жиҳозлаш билан янги ўқув йилига тайёргарлик ишлари тугамайди. Ана шу боисдан ижроия комитет мажлисида муҳим эътибор ўқув-тарбия ишларини ташкил этишни яхшилашга, педагоглар малакасини оширишга, мактабларни дарсликлар билан таъминлашга, ўқувчиларни овқатлантиришни ташкил этишга ва халқ таълимини такомиллаштиришнинг бошқа йўналишларига қаратилди. Ана шу йўналишларнинг ҳар бири бўйича сезилари нуқсонлар борлиги ва уларга барҳам бериш зарурлиги таъкидланди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қабул қилган қарорда халқ таълими муассасаларини янги ўқув йилига тайёргарлик борасида олиб борилаётган ишлар етарли эмас деб топилди. Район Совети ижроия комитетлари раисларининг эътибори капитал ва жорий таъмир ишларининг жиддий орқада қолаётганлигига қаратилди. Халқ таълими Бош бошқармасига шу ишга дахлдор бўлган бошқармалар, трестлар ва ташкилотлар билан биргаликда янги қурилишларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш, капитал ва жорий таъмирлаш ишларини ўтказиш билан боғлиқ барча зарур чора-тадбирларни кўриш топширилди. Янги қурилаётган мактабларни ўқув йили бошлангунга қадар мебеллар, ўқув-кўргазма қуроллари билан жиҳозлаш ишларини тўлалигича ниҳоясига етказиш керак. Шаҳар савдо Бош бошқармасига мактаб бозорлари сонини ошириш, уларни барча зарур нарсалар билан таъминлаш вазифаси топширилди. Умумий овқатланиш Бош бошқармасига мактаб ошхоналарини яхши сифатли овқатлар билан узлуксиз равишда таъминлашни ташкил этиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Қарорда халқ таълими муассасаларини янги ўқув йилига тайёрлаш билан боғлиқ ишларни ниҳоясига етказиш бўйича бошқа чора-тадбирлар ҳам кўзда тутилган.

Шаҳар ижроия комитети мажлиси ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг котиби Ҳ. М. Абдураимов иштирок этди.

Шаҳар Совети ижроия комитетининг мажлисида шаҳар фаолияти билан боғлиқ бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди. Шу хусусдаги материаллар рўзномада эълон қилинади..

Дорилфунун унвонлари

⊙ **ШАРҚДА биринчи йирик илм-фан маркази — Тошкент давлат дорилфунуни ўзининг 70 йиллик шонли юбилейига қизғин тайёргарлик кўрмоқда.** Олий ўқув юрти шу тарихан қисқа вақт ичида ҳар томонлама кенгайиб фан, маданият ва халқ хўжалигининг турли соҳалари учун юқори малакали мутахассислар тайёрлаб берувчи улкан зиёбахш даргоҳга айланди.

Бунда, шубҳасиз бу ерда ёшлар билан таълимий ишлар олиб бораётган таниқли олим ва ўқитувчиларнинг хизматлари катта. Бой билими ва тажрибасини толиби илмларга бахшида этиб, узоқ йиллардан буён фаолият кўрсатиб келаётган профессор-ўқитувчилар, жонкуяр хизматчилар олий ўқув юртининг фахри бўлиб қолдилар. Ана шундай толмас фидойилар хизматини муносиб тақдирлаш мақсадида янги унвон ва кўкрак нишонлари таъсис этилди.

Яқинда қабул қилинган уставга биноан «Тошкент давлат дорилфунунида хизмат кўрсатган профессор» ҳамда «Тошкент давлат дорилфунунида хизмат кўрсатган ходим» деган фахрли унвон ва кўкрак нишонлари мукофотлари бериб бориладиган бўлди. Шуни ҳам айтиб ўтиш кераккки, унвонлар билан тақдирланганлар маошларига қўшимча ҳақ тўлаш жорий этилади.

Дорилфунун юбилейи муносабати билан таълим-тарбия ишида юқори кўрсаткичларга эришган профессор-ўқитувчилар танлов мукофотини қўлга киритадилар.

Армуғон китоблар

⊙ **ШАҲРИМИЗДАГИ болалар уйларида фаол китобхонлар сони ортиб бормоқда.** Уларни қизиқарли китоблар билан етарли миқдорда таъминлаш борасида қатор ибратли ишлар амалга оширилди.

Тошкентдаги 23- ва 30-болалар уйлари кутубхоналари ҳам янги адабиётлар билан бойиди. Болалар қироатхоналарда саргузашт асарлар, илмий-оммабоп рисолалар билан танишиш имконига эга бўлдилар.

Зиё масканларига келтирилган бу нашрларнинг аксарияти Тошкент вилоятида янги тузилган «Китоб банки» орқали тақдим этилди. Йил охиригача бу тарбия даргоҳларига 500 нусхадан ортиқ турли хил китоблар армуғон қилинади.

Ҳисоб-китобларга қараганда «Китоб банки» орқали мактаб-интернатларга, болалар уйлари ва даволаш муассасаларига 18 минг нусха асар тарқатилди.

ЎЗ КУЧЛАРИ БИЛАН

ЧИЛОНЗОР районидаги 7-ошхона жамоаси Гулистон мавзеси ва унга туташ жойларнинг аҳолисига ўзининг янги хизматини тавсия этди. Бунга авваллари ярим тайёр маҳсулотлар савдоси йўлга қўйилган бинони қайта таъмирдан чиқариш орқали эришилди. Район ошхоналар трестига қарашли махсус бригада қурувчиларнинг янги қаҳвахонага ажратилган 18 минг сўмлик маблағни ўзлаштиришларига кўп вақт кетгани йўқ. Уларнинг меҳнати туфайли бино ўзининг асл қиёфасига эга бўлди. Бўлимлари кенгайди. Бу ишдан эндиликда умумий овқатланиш шохобчасига ташриф буюраётган кўпчилик хўрандалар мамнун бўлмоқдалар. Бунинг боиси йўқ эмас албатта. Янги қаҳвахона мавзедаги кўпчилик оилаларнинг оғирини енгил қилди. Энди улар маҳалла тадбирларини ва бошқа маросимларни бу ерда бемалол нишонлашлари мумкин. Бунинг учун қаҳвахонада барча шароит бор. 40 хўрандага мўлжалланган алоҳида зал ишлаб турибди. Ундан одамлар аримаяпти. Улар бу ерда 7-8 хил ўзбек миллий таомини тановвул этиш билан бирга турли шарбатларга чанқоқларини қондиришмоқда. Рўзғорлари учун ярим тайёр сабзавот-мева, гўшт, маҳсулотларини, қандолатларни харид этиб олишни ҳам унутишмаяпти.

⊙ **СУРАТЛАРДА:** **янги қаҳвахонанинг ички ва ташқи кўриниши.**

Х. Мирзакаримов суратлари.

● Пойтахтнинг бир куни янгиликлари билан Р. АЛИЕВ, Д. ОБЛАЕВ, А. АЛИЕВ таништиришди.

Бошқариладиган бозор иқтисодиёти бўсағасида

Синалган усул

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ энг йирик енгил саноат корхоналаридан бири «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси беш йилликнинг сўнгги йилида каттагина ютуқларни қўлга киритмоқда. Айниқса, 1-тикув бичув цехи барча турдаги маҳсулотлар етказиб бериш топшириқларини мунтазам бажариб келаяпти. Бу ерда бичимдаги ва юксак сифатли буюмлар ишлаб чиқариш икки баравар кўпайтирилди. Шартномага мувофиқ тақсимот қилинадиган «Н» янгилик белгиси билан ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар салмоғини эса ҳозир 43 фоиздан 58 фоизга етказиш мўлжалланмоқда.

Тўқувчилар эришган ютуқларни амалий иш билан мустаҳкамлашаяпти. Бу ҳақда цех бошлиғи Ш. Тўлаганов қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

— Ташаббускорлик, ўзаро меҳнат рақобати, айниқса, меҳнат самараларидан шахсий манфаатдорлик ишлаб чиқаришни юксалтириш ва маҳсулот сифатини яхшилашда муҳим аҳамият касб этмоқда. Ҳар қандай «ақлли» машина ҳам моҳир тикувчининг ўрнини боса олмайди. Ишдаги иқтидорлик, касбга меҳр-муҳаббат меҳнат унумдорлигининг асосий омили бўлаяпти.

Биз икки нарсани — мода инжиқликлари ва харидорлар дидини асло унутмаслигимиз керак. Бугунги кунда цехимизда буюмларнинг турларини кўпайтириш, ишлаб чиқаришни янги ускуналар ҳисобига қайта жиҳозлашга алоҳида аҳамият берилаяпти. Айниқса, меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулига ўтганлигимиз туфайли иш ҳақи пировард натижага қараб тўланаяпти. Сифат — ҳамма ходимлар учун бир хил талаб. Сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилганлиги учун кетган харажатлар айбдорлар чўнтагидан ундириб олинади, юксак сифатли маҳсулотларга қўшимча ҳақ тўланади...

Цех бошлиғига харидорни қандай қилиб бирлашма маҳсулотлари пештахтасига кенг жалб этиш мумкин, деб берган саволимизга у шундай жавоб қилди:

— Бунинг учун бевосита корхонамиз ташаббуси билан савдо кўргазмалари ташкил этилаяпти. Цехда ҳар бир дўкон, ҳар бир савдо тармоғи билан узвий алоқа боғлаш йўлларини излаяпмиз, шунда маҳсулотлар савдо шохобчаларининг фаолият характерига қараб етказиб бериладиган бўлади. Шартнома системаси бу йўлдаги энг синашта усулдир.

Ҳа, «Малика» чеварлари бошқариладиган бозор иқтисодиётига ўтишга ҳозирнинг ўзидаёқ қизғин тараддуд кўришаяпти.

Д. ҚАЛАНДАРОВ.

Озиқ-овқат дастури бўғинлари

ТАЪМИНОТНИНГ ТАМАЛ ТОШИ

БУ йилги пишиқчиликдан кўнгли тўлмаган деҳқонни учратиш қийин. Ҳозиргача қилинган меҳнатнинг самараси савдо пештахталарида, бозорларда кўзга ташланиб турибди. Уларга қараган одамнинг дили яйрайди. Саховатли она заминимиз бағрида етиштирилаётган ноз-неъматларнинг бу қадар тўкин, бу қадар мўл-кўл бўлиши унга бўлаётган алоҳида эътибор, жиддий муносабат туфайлидир. Одамларда ҳаётга, ўз турмуш тарзларини яхшилашга муносабат ўзгарди. Улар ўзларининг қалб қўрини, меҳру муҳаббатини мевали боғларга, серҳосил экин майдонларига кўпроқ сарфлайдиган бўлиб қолдилар. Шунга монанд шаҳримиз аҳолисини гўшт ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлашдаги сусткашликларга ҳам барҳам берила бошлади. Айниқса, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида жумҳурият Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби И. А. Каримов бошчилигида бўлиб ўтган кенгашдан сўнг ҳамшаҳарларимиз кундалик рўзғор ташвишларига камроқ бериладиган бўлиб қолдилар. Маҳалла-кўйларда, аҳоли гавжум жойларда мева ва сабзавот маҳсулотларининг мавсумий савдоси йўлга қўйилди. Энг йирик корхона ва ташкилотларнинг ёнида кичик дўкончалар ишга туширилди. Ҳозир шаҳримиздаги бундай мева ва сабзавот сотишга мўлжалланган шохобчалар 200 тадан ошиб кетган. Уларнинг барчаси Тошкент шаҳар деҳқончилик саноати бирлашмаси томонидан қўшимча равишда очилган дўкончалардир.

Бу дўконларда ҳозир савдо қизимоқда. Уларда мева ва сабзавотдан тортиб қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг харидоргир турларигача савдога қўйилаяпти. Бу қўшимча имкониятлар халқнинг эҳтиёжини қондириш йўлида қилинаётган энг оддий чоралар холос. Бундан ташқари метронинг чиқиш жойларида, одамларга қулай ерларда деҳқонларнинг савдо-сотиқ ишларини олиб боришлари учун уларга яратиб берилаётган шароитларни айтмайсизми? Ана шу мақсадда қурилган ўнлаб замонавий бостирмаларда деҳқонлар ўз томорқаларида етиштирилган ноз-неъматларини сотишмоқда.

— Кўрилаётган чоралар одамни қувонтиради, — дейди қурувчи Комилжон Яминов. — Одамларнинг кундалик рўзғор ташвишида шаҳарнинг марказидаги бозорга ёки мева ва сабзавот дўконига боришлари шарт эмас. Улар уйларидан унча узоқда бўлмаган, ишхоналарнинг ёнида ишлаб турган мавсумий кичик дўконлардан бемалол рўзғорини бутлаб олишаяпти.

Аммо мени бир нарса таажжубга солади. Бундан 5—10 йил илгари арзимаган пулга битта оиланинг бир ҳафталик рўзғорини бутлаб олиш ҳеч гап эмас эди. Бугунги кунда бунинг уддасидан чиқиб кўрингчи?

Ширкатдаги мева ва сабзавот маҳсулотларининг баҳоси бозорникидан унчалик фарқ қилмайди. Тошкент шаҳар деҳқончилик саноати бирлашмаси системасига қарашли дўконлардаги маҳсулотларнинг нархи ҳам олдинги йиллардагига қараганда бироз қимматроқ. Эҳтимол менинг бу фикрларимга эътироз билдириш мумкин. Аммо бир килограмм помидорнинг айни пишиқчилик, тўкинсочинлик пайтида 25 тийиндан дўконда сотилаётганига нима дейсиз? Бу пулга бозордан энг сара, яхши сақланган бир килограмм помидорни харид қилиб олишингиз мумкин. Дўконнинг маҳсулоти қай аҳволда бўлиши маълум. У даладан пештахтага етиб келгунча анча уриниб қолган бўлади.

Комилжон аканинг ҳақли таъналарига қўшилмай иложингиз йўқ. Бу йил ҳақиқатан ҳам давлат савдосида маҳсулотларнинг нархи олдинги йиллардагига қараганда нисбатан қимматроқ. Эҳтимол, маҳсулотни даладан олиб келиб пештахтага чиқаришгача бўлган меҳнат оғир кечаётгани учун ҳам шундайдир. Аммо бу нарх-навони мувофиқлаштиришга тўғаноқ бўла олмайди. Уни изга солиш устида жиддий ишларни олиб бориш зарур.

Жумҳурият вазирлар Кенгашининг шу йилнинг 1 мартдаги қарорига асосан Тошкент шаҳар ижроия комитетининг 22 мартда ишлаб чиққан «72—Р» сонли қарори бор. Унда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг қайси ойнинг қайси кунларида қандай нархда сотилиши зарурлиги аниқ-равшан кўрсатиб қўйилган. Жумладан, бир килограмм помидор шу йилнинг 16 июлидан 31 октябрга қадар 16 тийиндан сотилиши керак. Ваҳоланки, бу қарорга Тошкент шаҳар деҳқончилик саноати бирлашмаси амал қилаётгани йўқ. Унинг қошида ишлаб турган баҳо комиссияси нарх-навони мувофиқлаштириш борасида жиддий иш олиб бормаяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда талаб қатъий этиб қўйилди. Таъминотнинг тамал тошини яхшилаш билан бирга, нарх-навони арзонлаштириш юзасидан фойдали тадбирлар белгиланди. Қизиқ, бу тадбирларнинг ижроси қачон бўларкин? Унинг бажарилишини пайсалга солаётганлар ишга ўз муносабатларини қачон ўзгартиришаркин?

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

⊙ СУРАТЛАРДА: шаҳримиз савдо расталарида Ўзбекистон ноз-неъматлари.

И. Шербек суратлари.

ИШЧИЛАР ДАСТУРХОНИГА

АЛИШЕР Навоий номи билан аталадиган колхоз Тошкент вилоятининг Тошкент районида энг кўзга ташланган хўжаликлардан. Хўжаликнинг оқилу донолари, миришкор деҳқону боғбонлари саховати билан шу кунларда шаҳримиз аҳолиси дастурхони янада тўкин бўлмоқда. Далаларни қўйинг, шахсий ҳовли ва томорқаларда етиштирилган маҳсулотлар ҳам шаҳарликлар эҳтиёжига етказиб берилаяпти. Айни ғарқ пишиқчилик палласида бу колхоз боғларида етилган ширин-шакар шафтоли ва олмаларни шаҳар электр транспорти ходимлари ҳам ихлос билан истеъмол қилмоқдалар.

Электр транспортчилардан ташкил этилган ёрдамчилар гуруҳи колхоз боғларида боғбонларга мева теришда яқиндан ёрдамлашмоқдалар. Улар терган мевалар билан электр транспорти хўжаликларида сайёр савдо ташкил этилмоқда. Бу ишларга бошчилик қилаётган трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ёрдамчиси М. Қодирбеков бизга яна қуйидагиларни таъкидлади:

— Бизнинг ёрдамчиларимизга ишонч билдириб, колхоз боғига мева теримига жалб этган колхоз маъмуриятидан хурсандмиз. Бу ишончга ўзимизнинг амалий ёрдамимиз билан жавоб берамиз.

Колхознинг 7-ва 15-бригадаларида ҳозир мевалар бирин-кетин пишиб етилган пайт.

35 ва 39 гектар ерда шафтолизор барпо этиб, эндиликда эл маъмурчилигига хисса қўшаётган М. Қорабоев ва Ё. Ирисбоев сингари бригадирлар ҳар бир минутни ғанимат билиб, хўжаликнинг иқтисодий кўрсаткичи юқори, бригада аъзоларининг моддий даромадлари яхши бўлишига бутун куч ва имкониятларини қаратмоқдалар. Электр транспортчилардан Ф. Жўраев, Ғ. Холиқов, В. Суртаев, Б. Зоиров, Г. Трудов, А. Содиқов сингари ҳашарчилар ўз меҳнатлари билан бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Улар терган мевалар деполарга келтириб сотилмоқда. Деҳқонлар саховати транспортчиларни мамнун қилмоқда.

С. АЛИЕВ.

Яна бир хайрли иш

АНҲОР бўйи кўчаси, 6-уйда жойлашган Тошкент шаҳар байналмилалчи жангчилар ва заҳирадаги жангчиларнинг «Союз» уюшмаси қабулхонаси гавжум. Бетўхтов телефон жиринглайди, котиба қиз телефонга ва келиб-кетувчиларга муомала қилиб улгурмайди. «Союз» байналмилалчи жангчилар ва уруш қатнашчиларининг оғирини енгил қилишдек савоб иш билан шуғулланмоқда.

Бу ташкилот кейинги пайтда яна бир хайрли иш бошлаган. «Союз» қошида хўжалик ҳисобидаги кўп ихтисосли «Қурувчи — эзгу хизматлар» маркази ташкил этилди. Унинг мақсади — уй-жой муаммосини ҳал қилиш. Уюшма бошлиғи ва ўринбосари билан анча суҳбатлашдик. Маълум бўлишича, Тошкент шаҳри ҳудудида байналмилалчи жангчилар ва уруш қатнашчиларига бериш учун анчагина ер ажратилган. Ҳар бир оилага 6 сотихдан ер участкаси ажратиб бериш мўлжалланмоқда. Лойиҳачилар 12 хил лойиҳа тайёрлаб қўйганлар — иморатларни шарқ, ўзбек, оврўпа услубларида ғиштдан икки қаватли қилиб қуриб бериш мўлжалланмоқда. Агар буюртмачига шу 12 хил лойиҳа ҳам ёқмаса, унда у ўз лойиҳасини таклиф қилиши мумкин. Қурилиш ихтисоси бўлганларнинг ўзлари шу уй-жой қурилишида иштирок этишлари ҳам мумкин. Уй-жойни ссуда бўйича ёки нақд пул тўлаб қуриш режалаштирилмоқда.

Бу хайрли иш жумҳуриятимиз раҳбарларининг аҳолини уй-жой билан таъминлаш борасидаги режаларига сезиларли ҳисса бўлиб қўшилади. Бу ишга Туркистон Ҳарбий округи раҳбарияти ҳам бош қўшди — улар автотехника билан таъминлашга ваъда бердилар.

Бу катта тадбирнинг ҳар тарафлама қўллаб-қувватланишига умид қиламиз.

А. ИБРОҲИМОВ,
байналмилалчи жангчи, СССР Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

● ЎҚУВЧИЛАР, СИЗЛАР УЧУН. «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-босмахонасининг дафтарлар ишлаб чиқаришга муносиб ҳиссасини қўшиб келаётган илғор ишчиси Хуршида Азимова.

Т. Каримов сурати.

Меҳнатинг—зийнатинг

Сайқалчилар устози

ШОГИРДИ Мавлуданинг эпчиллик билан андава тортиб, қоришмани деворга чаплаётганини Зулайҳо опа завқ билан кузатиб турарди. «Яхши сувоқчи бўлади» деб хаёлидан ўтказди у, аммо бирдан авзойи ўзгарди. Ёш сувоқчининг ёнига бориб ранжиган оҳангда деди:

— Биласанми қизим, биргина сувоқчи ўз сменасида бир ҳовучдан қоришма тежаб қолганида мамлакатимизда ана шу маҳсулотдан 16 минг 960 квадрат метр жойни пардозлаш мумкин экан. Бу 9 қаватли 207 та турар жой биноси учун етадиган қоришма, демакдир. Сен эса қоришманинг деярли ярмидан кўпини оёғинг остига тушираяпсан.

— Қоришма суюқ экан, опажон, — деди Мавлуда қизариб.

— Бу баҳона эмас, суюқ бўлса деворда турармиди?— деди Зулайҳо опа юмшаб. — Яхши уста тежамкор бўлиши, ерга тушган қоришмалардан ҳам омилкорлик билан фойдаланиши керак.

Уста шундай дедию, мураккаб эшик қирраларини сувоқ қилишга тушиб кетди, юқоридаги фикрларни атайлаб исботламоқчи бўлгандай ерга тушган қоришмалардан жой-жойида фойдаланиб, эшик қиррасини сип-силлиқ қилиб чиқарди. Иш жойи эса ҳозиргина супурилгандай топ-тоза эди, қарангки, бир томчи қоришма ҳам ерга тушмабди. Мавлуда унинг ҳар бир ҳаракатини кузатиб, қўли ишга бормай турарди. Уста унинг ҳолатини кўриб, ачингансимон деди:

— Кўп хижолат чекаверма, ҳеч ким уста бўлиб туғилган эмас. Қурувчида қунт, сабр-тоқат бўлиши керак. Ана шунда ҳар бир иш сифатли бўлади, ортиқча исрофгарчиликка йўл қўйилмайди.

Мавлуда устози Зулайҳо опанинг бу панд-насиҳатларини ҳанузгача унутмайди. Бинокор Зулайҳо Мовзитова эса чорак аср давомида неча ўнлаб ёшларга устозлик қилди, — дейди бригада бошлиғи Борихон Фозилов.

Бу ишчан аёл 1970 йилдан буён Тошкент саноат қурилиш трестига қарашли пардозлаш ишлари бошқармасида меҳнат қилиб келмоқда. У ўзининг яхши фазилатлари билан ҳамкасблари ўртасида ҳурмат қозонган. Зулайҳо опа меҳнат қилаётган жамоа шу вақтгача қанчадан-қанча уй-жойларни, саноат иншоотлари, боғча, маиший-маданий хизмат марказларини пардоздан чиқаришди. У меҳнат қилаётган бригада 16 кишидан ташкил топган бўлиб, уни байналмилал оила дейиш мумкин. Бригадада ойлик ва кунлик топшириқлар ҳамиша 125—130 фоиз бажарилмоқда. Шу йилнинг ўтган даври давомида жамоа томонидан режадаги 25 минг ўрнига салкам 30 минг сўмлик пардозлаш ишлари амалга оширилди.

Қувончлиси шундаки, бригада аъзолари сон кетидан қувиб, сифатни унутиб қолдиришаётгани йўқ. М. Соҳобиева, М. Грязова, Т. Сорбоев, Т. Корчевская, К. Мартинюк сингари уйсозларнинг номини ҳозир бошқармада ҳамма фахр билан тилга олади. Зулайҳо опага эса алоҳида ҳурмат-эҳтиром кўрсатилади. Чунки у сайқалчиларнинг яхши ҳамкасби, ажойиб дўсти, билимдон устозидир.

Шу кунларда сувоқчилар жамоаси Тошкент ўйинчоқлар фабрикасида меҳнат қилаяпти. Уларнинг аҳди бинони сентябрь ойига қадар фойдаланишга топширишдир. Бу орзунинг ушалишига имонимиз комил, чунки бригадада асосан ишчан ва ориятли Зулайҳо опанинг шогирдлари меҳнат қилишаяпти.

О. ШОМУРОДОВ.

Жумҳурият Министрлар Кенгаши Президиумининг мажлисидан

ҚИШГА ТАЙЁРМИЗМИ?

Бу мажлисда қишга тайёргарлик масалаларининг масаласи деб айтилди. Ҳукумат Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳри мисолида 1990-1991 йилнинг куз-қиш ойларида жумҳурият халқ хўжалигининг аҳволи ва унинг барқарор ишлашини таъминлашга доир тадбирларни муҳокама қилар экан, ундан қаноат ҳосил қилмади. Уларни муҳтасар қилиб, қуйидагича таърифлаш мумкин: тайёргарлик суръатлари етарли эмас, кўп ҳолларда ташкилий-техникавий тадбирлар бажарилмаяпти. Вилоят ижроия комитетлари, шаҳар ва районлар ижроия комитетларининг, министрликлар ва идораларнинг, бирлашмалар, корхоналар ҳамда ташкилотларнинг раҳбарлари моддий-техникавий ресурслар билан таъминланиш борасидаги қийинчиликларни баҳона қилишмоқда. Бундай қийинчиликлар бор. Лекин бу қишга тайёргарлик кўришда боқи-беғамлик ва сусткашликка, жиддий камчиликлар билан муроса қилишга ҳуқуқ бермайди.

Чунончи, Тошкент вилоят ижроия комитетида (Л. П. Тернових) маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг фаолияти аниқ-равшан мувофиқлаштирилмаган, натижада шаҳар ва районларнинг кўпчилигида ҳудудларни қишга тайёрлаш юзасидан аниқ бир мақсадга йўналтирилган ишлар ўз вақтида бошланмаган. Июль ойининг бошларида уй-жой-коммунал хўжалигида шу даврга режалаштирилган 969 та уйнинг 756 таси иситиш мавсумига тайёрланган, Тошкент вилоят коммунал-иссиқлик энергияси бошқармаси қозонлар ремонти ва иссиқлик шохобчаларини гидравлик усулда синовдан ўтказиш планларини барбод қилди.

Вилоятда 136 та мактабнинг атиги 38 таси, 78 та мактабгача болалар муассасаларининг атиги 25 таси ремонтдан чиқарилган, мазкур муассасаларни табиий газ, суюқ ёқилғи, кўмир фондлари билан таъминлаш масалалари ҳал этилмаган.

Вилоят қишлоқларида 1989 йилда аҳолига якка тартибда уй-жой қуриш учун 33 мингта ер участкаси ажратиб берилди, уйларнинг бир қисми бу йил бунёд этилмоқда, кўплаб янги посёлкалар қурилмоқда. Бинобарин, ана шу посёлкаларни қиш даври бошлангунича электр энергия, сув, ёқилғи, бинокорлик материаллари, автомобиль йўллари, умумпосёлка иншоотлари ҳамда инженерлик коммуникациялари билан нормал таъминлаш борасида амалда иш олиб борилмаяпти.

Вилоят ижроия комитети, унинг бўлимлари, шаҳар ва районларнинг ижроия комитетлари Янги Ангрен, Тошкент, Ангрен ГРЭСи, «Ангрен» кони, 9-шахта сингари ёқилғи энергетика комплексининг катта иншоотларини қиш даврида барқарор ишлашга ўз вақтида тайёрлаш борасидаги ишларни суст назорат қилмоқдалар.

Мажлисда Тошкент шаҳар ижроия комитети шаҳар хўжалигини қишга тайёрлаш масалаларига катта эътибор бераётганлиги таъкидланди. Бироқ бир қанча тадбирлар белгиланган муддатларда бажарилмасдан, орқага сурилмоқда.

Мажлисда министрликларнинг раҳбарлари ҳам ҳисоб бериб, қатъий синовдан ўтишга мажбур бўлдилар. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги давлат-кооператив комитети, Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги, Ўзбекистон паррандачилик саноати бирлашмасининг кўпгина корхоналари, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, Ленинск прицеплар заводи, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Олмалиқ, Наманган кимё заводлари, Ўзбекистон металлургия заводи, Самарқанддаги «Гелион» заводи ёқилғи ғамланадиган идишларни тўлдирмаганлар.

Энергетика ва газ комплекслари объектларини кузги, қишки даврда барқарор ишлашга тайёрлашда жиддий қолоқликка йўл қўйилмоқда «Узбекэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Средазгазпром», «Узбекгидроэнергострой», «Средазэлектросетьстрой» трестлари, «Средазнефтегазстрой» бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, «Главташкентстрой»да улар қурилишда йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини тўлдириш юзасидан шошилинч чоралар кўрилмаяпти. Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалиги министрлиги системасида ҳам худди шундай вазият вужудга келди. Чунончи, бу йил мавжуд 2875 та қозондан фақат 10 тасини капитал таъмир қилиш кўзда тутилмоқда, июль ойигача эса улардан фақат иккитаси таъмир қилинган. Уй-жой фондидаги иссиқлик тармоқларини тайёрлаш ҳам орқада қолмоқда. Фарғонада, Бекободда қозонхоналар қурилиши суст олиб борилмоқда.

Тошкент вилоят ижроия комитетининг кузги-қишки даврда барқарор ишлашга сифатли тайёргарликни таъминлаш юзасидан иши етарли эмас, деб топилди. Вилоят ижроия комитети раҳбариятига қишга тайёргарликдаги мавжуд камчиликларни бартараф этишда асосий эътиборни ишга тушириладиган объектларга, мактабгача тарбия болалар муассасаларини, мактабларни, касалхоналар ва поликлиникаларни, иситиш қозонхоналарини, иссиқлик тармоқлари ва бошқа инженерлик иншоотларини, чорвачилик фермалари ва паррандачилик фабрикаларини таъмир қилиш юзасидан ишларни жадаллаштириш зарурлигига қаратиш таклиф этилди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетига қишолди ишларида қолоқликка йўл қўйган бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларига нисбатан талабчанликни ошириш, «Северная», «Ново-Чиланзарская», «Северо-Западная» иссиқлик узатиш марказларининг декабрь ойигача ишга туширилишини таъминлаш учун улардаги иссиқлик тармоқлари, мазут хўжаликлари қурилишининг бориши, шунингдек халқ маорифи, соғлиқни сақлаш муассасалари ва бошқа ижтимоий, маданий ва маиший объектлар ремонтининг бориши устидан алоҳида назорат ўрнатиш вазифаси топширилди.

Қабул қилинган қарорда министрликлар ва идораларга, бирлашмаларга, корхоналар ва ташкилотларга Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларига қишга тайёргарликдаги мавжуд камчилик ва нуқсонларни пухта таҳлил этиш юзасидан аниқ-равшан топшириқлар берилди. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети вилоят ижроия комитетлари, шаҳар ижроия комитетлари, министрликлар, идоралар, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар ҳузурида ташкил этилган комиссияларнинг ишини кучайтириш вазифаси қўйилди.

Идораларга қарашли иситиш системаларини, иссиқ сув билан таъминлашни, уй-жой фондини, ишлаб чиқариш ва жамоат биноларини, мактаблар, мактабгача тарбия болалар муассасаларини, касалхоналар, поликлиникалар, чорвачилик комплексларини, ижтимоий-маданий-маиший объектларни тайёрлашда, аҳоли учун озиқ-овқат маҳсулотлари, ем-хашак тайёрлашда йўл қўйилган қолоқликка барҳам бериш таъминлансин. Август-сентябрь ойларида ёқилғи запасларини тўплаш, ёқилғи омборлари ва идишларини қуриш ва кенгайтириш тадбирларини амалга ошириш, темир йўл шохобчаларини тайёрлаш ниҳоясига етказилсин.

Ўзбекистон ССР Давлат моддий-техника таъминоти комитетининг ҳудудий идоралари билан биргаликда, маҳаллий имкониятлардан фойдаланиб, август ойида объектларни моддий-техника ресурслари, бутловчи буюмлар билан таъминлаш масалалари ҳал этилсин. Ўзбекистон ССР Давлат моддий-техника комитети, Ўзбекистон ССР Давлат план комитети шу муддат ичида ҳамма жойда ресурсларни мумкин қадар кўпроқ қидириб топиш ва министрликлар, идоралар, корхоналар, ташкилотлар, маҳаллий советларнинг ижроия комитетларига ёрдам кўрсатиш юзасидан ишларни амалга оширсин.

Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларига, қишлоқ хўжалиги давлат-кооператив комитетига, бир қанча министрликлар ва идораларга, манфаатдор ташкилотларга бир ойлик муддат ичида якка тартибда уй-жойлар қурилаётган ҳар бир янги посёлка бўйича аҳолини электр энергия, ёқилғи, қурилиш материаллари, инженерлик иншоотлари, автомобиль йўллари, транспорт, савдо, коммунал-маиший хизмат билан таъминлаш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш ва ўрганиш юзасидан топшириқ берилди.

Қишга тайёргарлик билан шуғулланаётган барча кишилар камчиликларни тугатиш юзасидан ғоят шошилинч чора-тадбирлар кўришлари лозим.

Келажагимиз—мактабда

ҚАЛБДА ЁҚИЛГАН АЛАНГА

«ИНСОН ўзининг ҳалол меҳнати, гўзал ишлари билан қадрлидир, гўзалдир». Ушбу ёзувни мен 11-мактабнинг залида ўқидим. Ёзув ҳаммага кўринарли жойга қўйилган. Ҳикматни ўқидим-у, ўзининг бутун бир умрини шу мактабга, ёшлар тарбиясига нисор этган Фахриддин ака Нуриддиновни яна ўйлаб кетдим...

Мен бу муаллимни ёшлигимдан биламан. Табиатида талабчанлик меҳрибонлик билан, қаттиққўллик одиллик, тиришқоқлик, кучли ирода билан уйғун бўлган чин маънодаги бу инсонни мен оиласида, коллективда, дўстлари даврасида кўп кўрганман, кузатганман.

— Педагог касби ҳақида жуда кўп фикр ва мулоҳазаларни билдириш мумкин, — дейди Тошкент қишлоқ хўжалиги институти катта ўқитувчиси Ўткир Қўчқоров. — Педагог меҳнати ниҳоятда сермашаққат, лекин фахрлидир. Унинг меҳнати бирдан кўзга ташланмайди. Йиллар синови, тинимсиз ҳаракат самара беради. Шунинг учун ҳам ҳар бир шогирд ўз ўқитувчисига чексиз миннатдорчилик изҳор этишга, садоқат билан, меҳру муҳаббатини билдиришга интилади.

Камтарин педагог Нуриддиновнинг шогирдлари бўлиш билан фахрланаман. У киши биргина мени эмас, балки минглаб талабаларнинг ва юзлаб ўқитувчиларнинг ҳам устозидир. Домлани Тошкентнинг Собир Раҳимов районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Иттифоқ», «Чимбой», «Ленинчи» маҳалла аҳолиси доимо ҳурмат билан эъзозлайдилар.

Яқинда, наҳорги тўй ошидан сўнг устоз билан биргаликда уйларигача пиёда боришга тўғри келди. Йўл-йўлакай у кишига разм ташлайман. Айтарли ўзгариш йўқ. Ўша қотмагина жусса, нигоҳлари ўткир, қарилик аломати бўлса керак, ранглари сал синиққан. Домла одатдагидек бошни сал қуйи эгиб бораркан, ёнидан ўтиб бораётган одамларни ҳам эътибордан четда қолдирмайди. Юзлаб одамлар билан қўл беришди. Бир неча киши билан гаплашиб олишга ҳам улгурди. Бу одамлар орасида баъзилари Фахриддин акадан катта ёшдаги кишилар эди. Уларнинг кўпчилиги домлага миннатдорчилик билдирар, фарзандлари яхши касб эгаси бўлганлигидан хурсанд эканликларини изҳор этар эдилар, уйга таклиф қилардилар. Фахриддин ака бўлса уларга жавобан: «Раҳмат, яхши кунларда меҳмон бўламиз, ҳозирча узр», деб уй томон йўналарди.

Фахриддин ака Нуриддинов кейинги йилларда кўп йиллик иш тажрибалари асосида методик ва бошқа бола тарбиясига доир мақолалари билан матбуотда қатнашиб келмоқда. Биз ҳурматли домладан бунинг боисини сўраганимизда у киши камтарлик билан деди:

— Мана ёшим 70 дан ошиб пенсиядаман, аммо ҳали ёшларга, ўқитувчиларга айтадиган гапларим кўп. Шуларни мақола ва лавҳаларда бериб бориш билан касбдош дўстларим қаторида бўлсам дейман. Биласизми, умримнинг учдан икки қисми синфда, болалар дунёсида ўтди. Салкам эллик йил ичида бола тарбиялаб, одам қаторига қўшганим менинг учун абадий мукофотдир. Ҳозирги ўқитувчиларнинг, айниқса таълим-тарбия жараёнига эндигина кириб келаётган ёш педагогларнинг вазифаси жуда мураккаб. Яъни, қайта қуриш — бу мактабнинг жамият янги социал наказини акс эттирувчи мақсадларини англаб етиш демакдир. Қайта қуриш — ўқувчига бўлган қарашни тубдан ўзгартириш, таълим-тарбиянинг илғор методлари билан қуроллантириш, мактаб ва жамиятнинг ўзаро ҳамкорлиги демакдир. Тўғри, педагог меҳнати ниҳоятда сермашаққат, лекин фахрлидир. Унинг меҳнати бирдан кўзга ташланмайди. Йиллар синови, тинимсиз ҳаракат самара беради. Яна шуниси ҳам борки, мактаб, оила ва жамоатчилик серҳосил дарахтнинг учта илдизидир. Мабодо, шу илдизлардан бирортаси заиф бўлса, бу дарахтдан ширин-шарбат мева кутиш қийин, ҳосилидан эл баҳраманд бўлиши учун педагог ҳам кўп заҳмат чекиши керак, ўз вазифасини чуқур ҳис қилиб, катта масъулият сезиб ишлаши керак.

— Кишининг истеъдоди ҳам, иззат-ҳурмати ҳам меҳнат туфайли. Фахриддин домла ҳам ўзининг меҳнати билан кўпчилик ҳурматини қозонган зиёли кишилардан, — дейди «Ленинчи» маҳалла комитети раиси муовини Ҳамидулла ака Жаҳонгиров. — Мен домлани эллик йилдан ошиқ вақтдан бери биламан. Ўғилларим ўқиди, набираларим таҳсил кўрди унинг қўлида. Фахриддин домла доим одамлар орасида, тўй маросимларда, йиғинларда таълим-тарбия тўғрисида лекциялар, суҳбатлар ўтказиб туради. Қизимизни турмушга берадиган, ўғлимизни уйлантирадиган бўлсак ҳам албатта у кишини маслаҳатга чақирамиз. Кўпни кўрган, билган, кишилар қалбига йўл топа биладиган Фахриддин домла ҳамма ишимизга ёрдам беради. Омон бўлсин.

Ҳа, кишилар бағрига сочилган яхшилик уруғи ҳеч қачон унут бўлмагани каби, қалбларга ёқилган аланга ҳам ҳеч қачон сўнмайди. Инсон қалбига зиё таратиш ҳам шундай. Бу педагогдаги олий фазилатларнинг энг юксак чўққиси бўлса ажаб эмас. Унинг халқ учун, келажак авлод учун қилган улкан хизматларини авлодлар ҳеч қачон унутмайдилар.

Меҳнат ветерани, кекса педагог, халқ маорифи аълочиси Фахриддин Нуриддиновнинг ҳам босиб ўтган ҳаёт йўли, салкам эллик йиллик педагогик фаолияти биз шогирдлар учун ҳам ибрат ва намунадир.

Рихсивой ПУЛАТОВ.

Ўқитувчиларнинг август кенгашларига

ЗАМОН ТАЛАБИ ШУНДАЙ

МАКТАБ ўқувчиларининг ёзги таътиллари ҳам охирлаб қолди. Ўқув даргоҳларида янги ўқув йилига тараддуд айни авжида. Анъанага кўра маорифчилар сентябрь олдидан энг долзарб масалалар юзасидан кенгашиб оладилар. Бу йилги август кенгашлари ниҳоятда сермазмун, мунозараларга бой бўлиши кутилмоқда. Анжуман руҳига яқинда ўз ишини якунлаган КПСС XXVIII съезди ва Ўзбекистон Коммунистик партияси XXII съезди қарорлари сингиб кетиши табиий.

Имоним комилки, халқни иқтисодий ва миллатлараро инқироздан олиб чиқиш учун энг аввало маорифни тўғри изга солиш зарур. Худди бизнинг мамлакатимиз каби шундай инқироз дамларини бошидан ўтказган давлатлар тарихига эътибор бериб кўрайлик. 60-70-йилларда йирик капиталистик давлатлар келажакни ўйлаб маорифга катта-катта маблағлар ажрата бошладилар. Япония бунга яққол мисол бўла олади. Улар чинакамига ақлий инқилоб қилдилар. Айнан ўша вақтда сарфланган маблағлар энди самара бераяпти. Турли хайрия жамғармалари, умумхалқ ҳашарлари йўли билан маорифни бирданига ривожлантириб бўлмайди. Улар фақат мактабнинг ички эҳтиёжларини қисман қондириши мумкин. Маориф соҳасини ривожлантиришимиз учун, аввалambор жумҳуриятга давлат бюджетидан маориф учун ажратиладиган маблағни сезиларли даражада ошириш лозим. Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг навбатдаги сессияларидан бирида халқ маорифи масаласи алоҳида кун тартибига кирса айни муддао бўлар эди.

Август кенгашларида ўз-ўзидан суверенитет ва кўп партиялилик шароитларида мактабда қандай тарзда ўқув-тарбиявий ишларни олиб бориш керак, деган савол туғилиши табиий. Ахир шу вақтгача барча ўқув адабиётлари ва умуман, тарбия ягона партиявийликка асосланган эди. Ҳозирги чинакамига инқилобий жараён ва мактабдаги ўқитиш дастурлари орасидаги бу бўшлиқ биз педагогларни қийин аҳволга солмоқда. Негаки бизда ҳали бундай шароитда ўқитиш тажрибаси йўқ. Тез ўзгариб турган жараёнларга ўқитувчи бирданига мослаша олиши қийин. Устига-устак педагог олимларимиз ҳам кўп партиялилик ва мустақиллик шароитида ўқитувчига ғоявий-илмий йўлланма берганларича йўқ. Биз ўқитувчилар бундан буён таълим жараёнига қандай ёндошиш кераклиги ҳақида бир ўйлаб кўриб, умумий тўғри йўлни маслаҳатлашиб олишимиз лозим.

Юқоридаги масалалар хусусида менинг фикр-мулоҳазаларим қуйидагича. Маълумки, мактабда табиий ва ижтимоий фанлар ўқитилади. Табиий (аниқ) фанларга асосан физика, математика, химия, биология, астрономия, ижтимоий фанларга эса тил, адабиёт, тарих, жамиятшунослик ва бошқа фанлар киради. Бундан ташқари ўрта мактабда ўқувчининг қобилиятига боғлиқ жисмоний тарбия ва санъатга оид машғулотлар ҳам ўргатилади.

Ҳар қандай ижтимоий шароитда ҳам табиий фанларни ўқитиш моҳияти ўзгармайди. Кўппартиялилик ҳам, якка партиялилик ҳам аниқ фанларнинг асосий ғояларига таъсир этмайди. Бу фанлар сиёсатдан четдадир. Улардан етарли илмга эга бўлиш эса давримизнинг асосий мезонларидан биридир. Лекин тан олишимиз керак, охирги йилларда аниқ фанларни ўқитиш сустлашди, болаларнинг билим савияси кескин пасайиб кетди. Оқибатда мактабни битирган ёшларда аниқ ҳисоблаш ва мантиқий фикрлаш жуда саёзлашди. Биз ҳозир олий ўқув юрти ўқитувчисидан ҳам, завод ишчисидан ҳам асосли равишда таъна эшитмоқдамиз. Сабаби, кўпчилик оддий ҳисоб-китобни ҳам билмайди. Биз мактабларимизда оддий элементар математик билимларни пухта ўқитишимиз керак. Бу жуда ҳам муҳимдир, чунки математика орқали мантиқий фикрлашни ўрганган одам уни ҳаётнинг хоҳлаган соҳасида қўллай олади.

Ижтимоий фанларни ўқитишда эса кескин бурилиш ясаш керак. Бу фанларни ўқитиш марказда тайёрланган ўқув адабиётлари асосида эмас, балки жумҳуриятимизнинг барча хусусиятларини эътиборга олган ҳолда тайёрланган қўлланмалар асосида олиб борилмоғи лозим.

Шахсий корхоналар, замонавий фермерлар ва ёрдамчи хўжаликларнинг пайдо бўлиши ўрта мактабда «Бошқаришнинг иқтисодий асослари» деган янги фанни жорий этишни тақозо қилмоқда. Бунда майда хўжаликларни юритиш, фойда, пул муносабатлари, хуллас, сиёсий иқтисоднинг оддий қонун ва қоидалари мактаббоп тарзда ёзилиши керак. Ўйлайманки, юқори синфларда бундай фанни ялписига ўқитиш ўқувчида иқтисодий тафаккурни ўстиради. Тўғри, ушбу билимлар жамиятшунослик курсида ҳам қисман берилади. Лекин бугунги куннинг талаби уни кенгроқ ёритиб, алоҳида фан сифатида ўқитишдир. Биз ҳуқуқий давлатни тузаяпмиз. Шундай экан, мактабларимизда ҳуқуқшунослик фанини ўқитишнинг ҳозирги аҳволи кишини ажаблантиради. Менимча, бу фанни ўқитишга жуда катта эътибор бериш, иложи бўлса малакали ҳуқуқшуносларни ўриндошлик асосида жалб этиш керак. Эҳтимол, мактабларда компьютер саводхонлиги каби ялписига ҳуқуқий саводхонликни ҳам жорий этиш лозимдир. Албатта, бу фикрларни амалга ошириш учун ўқув қўлланмалари зарур бўлади. Бу борада етакчи иқтисодчи ва ҳуқуқшунос олимлар ўртасида имтиёзли конкурс ўтказиш шартларини эълон қилиш керак. Йирик олимларимиз бамаслаҳат ўрта мактаблар учун дарсликларнинг синов нусхаларини яратадилар, деган умиддамиз. Давр талабига мувофиқ ижтимоий фанларни ўқитишда болаларга эркин фикрлаш учун тўла шароит яратиб бериш лозим. Боланинг кундалик воқеликка муносабати, эркин мунозара маданиятини ривожлантириш, ўқитувчининг тазйиқсиз фикрлашга ўрганишимиз ҳозирги демократия ва ошкоралик шароитида жуда зарурдир. Сир эмаски, шундай ўқитувчилар ҳам борки, улар ҳаётга эмас, балки фақат дарсликка суяниб қоладилар. Дарсликлар, айниқса ижтимоий фанлар бўйича ёзилган дастурлар бугунги кун талабларига тўла жавоб беролмаяпти. Дарсликларда XVIII, XIX аср ўзбек зиёлилари ҳақида ломмим дейилмайди. Ўқувчилар фақатгина уч-тўрт шоирларнигина биладилар, холос. Бу соҳада ҳам ҳали қилинадиган ишлар кўп. Кўппартиялилик ва гуруҳларнинг ғояларини қўллаб-қувватлаши ҳам унинг мутлақо шахсий иши бўлмоғи, ўқитувчи эса ушбу мунозарада тўғри позицияда бўлиши лозим. Бироқ кўппартиялилик даврида коммунистик тарбия масалаларидан ҳам воз кечиш ярамайди. Чунки бундай тарбиядан ҳали ҳеч ким зиён кўрмади.

Албатта, ижтимоий фанлар соҳасида гап кетар экан, тил масаласига алоҳида эътибор қаратмаслик мумкин эмас. Ҳозирги вазият яна кўп тилни мукаммал билишни тақозо этмоқда. Ташқи иқтисодий алоқаларнинг тобора ривожланиб бориши, юксак тараққий этган мамлакатлар тажрибаси шуни кўрсатмоқда. Хорижий тилларни чуқур ўргатувчи махсус мактаб-интернатлар сонини иложи борича кўпайтириш керак. Рус тилини ўрганишга эътиборни сусайтирмаслигимиз лозим. Умуман, маорифда махсус мактабларни, синфларни ташкил этишни яна ҳам жадаллаштириш керак.

Ўтган асрда яшаб ўтган испан сиёсий арбоби Эмилию Кастелар: «Халқлар тараққий этиб, ўса олиши, шон-шарафга бурканиб, муваффақиятли равишда фикрлай ва ишлай олиши учун, ҳаётларининг негизида тараққиёт ғоялари ётиши керак», — деб ёзган эди.

Янгиланиш, қайта қуриш, мустақиллик Декларацияси айниқса биз маорифчилардан иш услубимизни янгилашни талаб этмоқда. Бошқа йўл йўқ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Келажагимиз — мактабда!» мурожаатномаси умумтаълим мактабларини ривожлантириш борасида айни вақтдаги чақириқдир. Кенг жамоатчилик, халқ таълими ходимлари ва аҳолининг барча қатламлари ушбу мурожаатномани якдиллик билан маъқулламоқдалар. Эндиги вазифа амалий ишларга киришишимиздир. Ўйлаймизки, август кенгашларида мақолада кўтарилган муаммолар устида ҳам тўхталиб ўтилади.

Бахтиёр КАРИМОВ,
Тошкент шаҳар, Чилонзор районидаги 138-мактабнинг математика ўқитувчиси.

Фавқулодда ҳодиса

Қўлга олинган самолёт Карочига қўнди

20 август куни Москва вақти билан соат 7 дан 25 минут ўтганда Тошкент аэропортидан Граждан авиацияси Якутия бошқармасига қарашли 85323 рақамли ТУ-154 самолёти парвоз қилди. Самолётда қуролланган 11 қароқчи бўлиб, улар бу ердаги 29 йўловчини, шу жумладан уч нафар ички хизмат ҳарбий хизматчисини ва 2 нафар Польша фуқаросини гаровга олишган эди. Тўрт соатдан кўпроқ вақт ўтганидан кейин самолёт Карочи аэропортига қўнди.

Самолёт 19 август куни қўлга олинган эди. Нерюнгридан Якутскка борадиган самолёт ҳавога кўтарилганидан кейин тергов қилинаётган ва қамоққа олинганлардан иборат тўққиз кишилик гуруҳ соқчилар қуролини тортиб олди. Қароқчилар йўлини топиб самолётга қирқма милтиқ ва портловчи қурилма олиб киришга муваффақ бўлган эдилар. Афтидан, қурол самолётни эгаллаб олганлардан бири бўлган Евдокимовнинг ясама оёғига яшириб қўйилган эди. 15 минут училганидан кейин қароқчилар экипажга самолётни Нерюнгри аэропортига қўндиришни буюрдилар. Болалар, аёллар ва қарияларни озод қилиш эвазига улар қамоққа олинган яна беш нафар жиноятчини олиб келишни, қурол-яроғ ва ўқдори беришни талаб қилдилар. Акс ҳолда самолётни портлатиб юборамиз деб дўқ урдилар.

Уларнинг талаблари бажарилди. Қароқчилар ҳузурига уларнинг икки ошнаси олиб келинди (қолганлар бош тортишди), уларга 4 та автомат, 7 та ўқ ўтмас кийим, ўқ-дори берилди.

Шундан кейин самолёт дастлаб Новосибирск томон учди, лекин кейинроқ босқинчиларнинг талабига биноан Красноярск аэропортига қўнди ва у ердан Тошкентга учди.

— Биз воқеалар ривожидан хабардор бўлиб турдик,— деди Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг бошлиғи Г. М. Рафиқов. — Ягона вазифамиз қон тўкилишига, бегуноҳ кишиларнинг қурбон бўлишига йўл қўймасликдан иборат эди. Эгаллаб олинган лайнер етиб келгунига қадар биз учта — ИЛ-62, ИЛ-76, ТУ-154 самолётларини экипажлари билан шай қилиб қўйдик. Ўғирланган самолёт Москва вақти билан соат 20 дан 40 минут ўтганда Тошкентга келиб қўнди. Жумҳурият пойтахти аэропорти атиги 40 минут давомида ёпиқ бўлди. Самолётни хавфсиз жойга олиб бориб қўйиш учун бизга шу вақтнинг ўзи кифоя қилди. Бу вақт ичида биз жумҳурият ҳукумати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Давлат хавфсизлиги комитети билан мустаҳкам алоқа боғлаб иш олиб бордик.

Аҳвол эса ҳақиқатан жуда оғир эди. Ўн бир нафар қароқчи номидан гапирган Евдокимов билан Исаков бошқа самолётга ўтишдан бош тортишди. Даставвал улар машинага бензин қуйишни ва ҳаммаларини иссиқ овқат билан таъминлашни талаб қилдилар. Красноярскда уларга бундай илтифот кўрсатилмаганлигидан ҳатто нолиб ҳам қўйдилар.

Дастлаб қароқчилар Уммонга, Покистонга ёки бошқа бирор мамлакатга учиб кетмоқчи бўлишди. Лекин улар бу мамлакатларда қабул қилинмасликларини эшитганларидан кейин Деҳлига учишни талаб қилдилар. Лекин қўйилган шарт яна писандали бўлди. Аэропортда иккита ҳарбий вертолёт кутиб туриши ва уларни Покистонга олиб бориб қўйиши керак эди.

Бутун тун давомида гаровга олинганлар ҳамда кема командири Листопадов, иккинчи учувчи Туриев, штурман Орловский, бортинженер Калюшин ва уч нафар борт проводникдан иборат экипаж самолётда бўлишди. Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг бошлиғи Г. М. Рафиқов билан жумҳурият Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси А. С. Моргасов қароқчилар билан музокаралар олиб боришди.

— Бизнинг ҳар қандай хатти-ҳаракатимиз қароқчилар кўзига хатарли бўлиб кўринарди, — деб давом этади Г. М. Рафиқов. — Дастлаб улар экипажни алмаштиришга кўнмай туришди. Лекин биз Якутия бошқармасидан бўлган учувчилар инглиз тилини билмасликларини ва халқаро линияларда учиш тажрибасига эга эмасликларини уларга исботлаб беришга муваффақ бўлдик. Ниҳоят улар рози бўлишди. Экипажнинг уч аъзоси ўрнига самолётга кўнгиллилар — Ўзбекистон бошқармасининг тажрибали авиаторлари — учувчи-инструктор Қодир Отабоев, штурман Анатолий Ли, бортрадист Анатолий Лебедевлар чиқишди.

Қуролланган гуруҳ бутун тун давомида ва тонгда самолётни қўриқлаб турди. Уларга гўёки экипаж кечикаётгандек туюлганида қуроли тортиб олиниб, қўлларига кишан солинган сержант ташқарига олиб чиқилди. Самолёт қаноти остида жиноятчилар бир нечта огоҳлантирувчи ўқ отдилар. Самолёт ёнига келаётган барча машиналар — техник хизматлар, бензин қуювчилар унга 50 метр қолганида тўхташарди. Қароқчилар ўз кучларига қаттиқ ишонаётганликлари сезилиб турарди. Самолётни эгаллаш анча олдиндан тайёрланганлиги, пухта режалаштирилганлиги аён эди. Самолётда қаёққа борилиши ҳам белгилаб олинган, албатта.

Бу ерга етиб келган қўлга олиш гуруҳи ҳаракат бошламади. Алоҳида вазият, қуролли қароқчиларнинг кўпчилик экани ҳисобга олинадиган бўлса, қўлга олиш чоғида анча қурбонлар бўлиши турган гап эди.

Қўлга олинган самолёт Тошкентдан парвоз қилиб, Деҳлига йўл олди. Лекин яна қароқчиларнинг буйруғига биноан экипаж йўналишни ўзгартирди. ТУ-154 Карочига томон учди. Ердан берилган тавсияга кўра экипаж ҳалокат сигналини тарқата бошлади, чунки Покистон маъмурлари самолётнинг қўнишига рухсат беришмаган эди. Қўлга олинган самолёт ундаги гаровга ушланган кишилар билан бирга Москва вақти билан соат 11 дан 30 минут ўтганда Карочи аэропортига қўнди. Самолёт тўрт соатдан кўпроқ парвозда бўлди. Ёнилғи тугай деб қолган эди.

Самолётдан олинган сўнгги хабарларга қараганда, гаровга олинган кишиларнинг бирортаси ҳам жабрланмаган.

Л. ЛЕВИН,
С. ФЕНЮТИН.
ЎзТАГ мухбирлари.

Самолётни олиб қочганлар таслим бўлишди

ИСЛОМОБОД, 20 август. (ТАСС мухбири Владислав Леганцов). Аэрофлотнинг ТУ-154 самолётини олиб қочган ва экипажни Карочига бориб қўнишга мажбур қилган террорчилар Покистон маъмурларига таслим бўлдилар.

Покистон маъмурлари шошилинч равишда ташкил қилган «танглик гуруҳи» деб аталувчи гуруҳ рухсат бергач, бугун Москва вақти билан 12.40 да Карочи аэропортига қўнди. Гуруҳ самолёт учувчиларидан ёнилғи тугаб бораётгани тўғрисида хабар олганидан кейин қўнишга рухсат берди.

Самолёт қўнаётган вақтда аэропорт ёпиб қўйилди, учиш-қўниш йўлкасига эса махсус вазифаларни бажарувчи қўшин отрядлари, ўт ўчирувчилар ва шифокорлар бригадалари чақирилди. Карочидаги барча госпиталлар фавқулодда тайёрлик ҳолатига келтирилди.

ТУ-154 қўнганидан кейин аэродром четкасидаги махсус туриш жойига олиб бориб қўйилди. Шундан кейин аэропорт ўзининг одатдаги фаолиятини давом эттирди.

Совет дипломатиясининг Покистондаги вакиллари иштирок этган музокаралардан кейин қароқчилар маҳаллий маъмурларга таслим бўлишга қарор қилдилар. Таслим бўлиш шартлари тўғрисида ҳозирча ҳеч қандай хабар йўқ.

Покистон қонунларида самолётни олиб қочганлик учун ўлим жазоси кўзда тутилган. 1986 йил сентябрь ойида Карочида Покистоннинг махсус вазифаларини бажарувчи бўлинмалари «Пан Америкэн» компаниясининг самолётини ўғирлаган арабистонлик қароқчиларга ҳужум қилганида 22 киши ҳалок бўлган, бир неча ўн киши яраланган эди.

* * *

ТУ-154 совет самолёти йўловчилари ва экипажи озод қилинди, улар ҳаёти хавфсизлиги таъминланди. Бу ҳақда ТАСС мухбирига СССРнинг Карочидаги бош элчихонаси вакили телефон орқали хабар қилди.

Аниқланган маълумотларга қараганда, самолётда 29 йўловчи бўлган. Самолётни Карочи аэропорти ходимлари текширишди, унга ёнилғи қуйишди ва учишга тайёрлашди.

ХИТОЙНИНГ ФАН-ТЕХНИКА КЎРГАЗМАСИ

Тошкентда Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида Хитой Халқ Жумҳурияти Синьцзян-Уйғур автоном райони фан-техника ютуқлари кўргазмаси очилди.

Бу ерда 350 дан ортиқ экспонат намойиш қилинмоқда. Булар — замонавий электрон ва радиоаппаратлар намуналари, тўқимачилик, химия, тиббий ва озиқ-овқат саноати маҳсулотларидир.

— Кўргазмамиздан мақсад Совет Иттифоқининг Ўрта Осиё жумҳуриятларидаги қўшниларимиз билан амалий алоқаларни йўлга қўйишдан иборат, — деди Хитой делегациясининг бошлиғи Жу Жунг Тн. — Тошкентга келишдан олдин биз Қозоғистон ва Қирғизистон пойтахтларида бўлдик. Ҳамкорлик қилиш нияти тўғрисида ўнлаб ҳужжатлар имзоланди. Ўзбекистонда ҳам ана шундай муваффақиятга умид қиламиз. Чунки бу жумҳурият катта илмий ва иқтисодий имкониятларга эга.

Синьцзян-Уйғур автоном райони фан-техника ютуқлари кўргазмаси Тошкентда беш кун давом этади. Хитой вакиллари жумҳурият корхоналарида ва илмий-тадқиқот институтларида бўладилар. Келгуси йилнинг ёзида Хитой Халқ Жумҳуриятининг Синьцзян-Уйғур автоном районида Ўзбекистон фан-техника ютуқларининг жавоб кўргазмасини ўтказиш режалаштирилмоқда.

(ЎзТАГ).

Ўзбек футболи жонкуярлари

БОЛАЛАР БИЛАН ИШЛАШ — УЛАРНИНГ ЖОН-ДИЛИ

⊙ Таниқли спортчилар ҳақида гап кетганда мақтовларни ўрнига қўямиз, олқишларга кўмамизу, бироқ уларни бу шон-шуҳратга ким тайёрлаганини кўпда ҳам ўйлайвермаймиз.

Спорт мураббийлари ҳақида ўйлаганда кўз ўнгимизда бутун борлиғини, ҳузур-ҳаловатини ўзи севган ишга бахшида этган фидойи инсонлар намоён бўлади. Ота-бола Исоқ ва Баҳодир Тошмуҳамедовлар ҳам ана шундай фидойи инсонлар қаторига киради. Айниқса, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Исоқ ака Тошмуҳамедовнинг ўзбек футболи тараққиётида катта ҳиссаси бор. Исоқ ака Эркин Абдураимов, Мақсуд Шарипов, Ривал Зокиров, Равиль Богоутдинов, Шот Камолиддинов, Олимжон Аширов, Владимир Фёдоров, Шуҳрат Эшбўтаев, Рустам Мирсодиқов, Геннадий Денисов, Муҳаммадали Қўлдошев каби иқтидорли чарм тўп усталарига илк сабоқ бериб катта футболга олиб чиқди. «От изини той босар», деганларидек, Баҳодир Тошмуҳамедов ҳам ота изидан бориб, футбол ишқибозларига ҳали унчалик таниш бўлмасада, «Пахтакор» сафларида тўп суришга тайёрланаётган келажаги умидли спортчилар — Сайдулла Турсунов, Ойбек Усмонхўжаев, Жасур Абдураимов, Арсен Балаян ва Собиржон Ходиевларга устозлик қилди. Ажаб эмас, улар ҳам эртага номдор чарм тўп усталари қаторидан ўрин олишса.

Ота-бола билан дилдан суҳбатлашиш ниятида Қибрай спорт базасига йўл олдик. Устозлар билан мусобаҳамиз шундоққина майдон четида қизғин бошланиб кетди.

— Исоқ ака, болалик йилларингиз, устозлик фаолиятингиз ва умуман, ўша давр футболи ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Ёшлик йилларимда ҳамма қатори менда ҳам футболга қизиқиш жуда кучли эди. Доим ўзимдан катта болалар билан тўп тепардим. У пайтлари ҳовлимиз ҳозирги «Ленинград» меҳмонхонасининг ўрнида жойлашган эди. Тошкентнинг «Динамо» командаси ўшанда «Б» классида иштирок этар, шу туфайли «Динамо» ўйингоҳида кўп ўйинлар ўтказиларди. Қизиқарли футбол баҳсларини томоша қилиш учун ўқитувчилардан гап эшитиб бўлса ҳам ўйингоҳга боришга ҳаракат қилардим. Кейинчалик уруш бошланиб кетди...

Ўзингизга маълум, урушдан кейинги қийинчилик йиллари эди... Шунга қарамай 1946 йили жисмоний тарбия техникумига кириб, педагог ихтисослигини эгалладим. Сўнг жумҳурият Давлат жисмоний тарбия ва спорт комитетида инструктор вазифасида ишладим. 1949 йили Низомий номли педагогика олийгоҳида кечки жисмоний тарбия куллиёти очилди. 1949—55 йиллар шу ерда таълим олдим. 1951 йили Шастри номидаги 24-мактабда мен, Аҳмаджон Тошпўлатов ва Маъруф Акбаровлар болаларга футбол сабоғини бера бошладик. Учовимиз ҳам жумҳурият тоифасидаги ҳакам унвонини олдик. 1956 йили спорт комитетимиз раиси Рустам Исмоилов «Пахтакор» командаси қошида болалар футбол мактаби очаяпмиз деб мени чақирдилар. Шундай қилиб, етакчи командамиз учун ўринбосарлар етиштириш фаолиятимни бошлаб юбордим. Бу орада Москвадаги олий тренерлар мактабининг уч ойлик курсини ҳам битирдим. 1961 йили эса партия ва ҳукуматимиз қарори билан Чўпонота даҳасида спорт-интернат очилди. Мен ушбу мактаб-интернатда дастлаб директор муовини, сўнг эса футбол бўлими бошлиғи вазифасида ишладим.

— Баҳодир ака, ҳозирги кундаги жумҳуриятимиз ёшлар футболига кенгроқ тўхталсангиз. Бу соҳада қандай ютуқ ва муаммолар бор!

— Муаммолар шунчалик кўпки, қай бирини гапиришни билмайсан. Ҳозир бизда футбол билан шуғулланиш учун бошқа спорт турларига қараганда шароит кам. Гимнастика, сузиш, бокс, каратэларни олинг. Мусобақалар ҳам, машқлар ҳам саранжом-сариштa, озода залларда ўтказилади. Шунинг учун 8—9 ёшли иқтидорли болаларни ушбу спорт турлари олиб қўяди. Биз болаларни 8-синфдан олаяпмиз. Аслида жуда бўлмаганда 6—8 синфлардан қабул қилишимиз керак. Болалар ва ўсмирларнинг футбол мактабларида ҳам етарли шароит йўқ. «Пахтакор» болалар мактабини олинг: 500 та болага 1 та футбол майдони. Командалар ушбу майдонда машқ қилиш учун навбатда туришади. Масалан, Акмал Икромов районида биттагина ўйингоҳ бор. У ҳам бўлса 2-болалар ва ўсмирлар футбол мактабига қарашли. Қишда машқ қиладиган жой йўқ. Иттифоқ футбол мактаблари билан солиштириб кўрганда биз жуда аянчли аҳволдамиз. Минскнинг Дрозди деган жойида болалар учун 15 та футбол майдони қурилган. Ленинграднинг «Смена» мактабининг эса 3 та футбол майдони, марказий ўйингоҳи, иккита қишки футбол зали, йиғинлар ўтказиш учун 2 та ёзги лагери, меҳмонхонаси бор, бу, таъкидлайман фақат битта болалар футбол мактабининг ўзида. Бунинг устига улар «Зенит» ўйингоҳини ҳам ижарага олишади. Ереваndaги спорт-интернатда 4 футбол майдони, 1 та қишки зал бор. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

— Эшитишимизча, яқиндан бери мактаб-интернатингизнинг йўналиши ўзгарибди.

— Ҳа, шу йилнинг бошларидан Давлат спорт комитети ихтиёрига ўтдик ва мактабимиз Жумҳурият олимпия резервлари билим юрти номи билан атала бошлади. Аммо камчиликлар эса ўша-ўша. Ўзингиз мулоҳаза қилиб кўринг. «Пахтакор»га мунтазам ўйинчилар етказиб бераётган футбол мактабимизда 1 та яшил майдон ва қишда ишлашга 40 метрли қипиқ сепилган майдонча бор, холос. Сув босимининг камлиги туфайли майдондаги ўтни ҳам яхши кўкартира олмаймиз. Жадвал бўйича, бир вақтнинг ўзида 2 та команда машқ қилиши керак, шароит эса йўқ. Тўплар масаласи ҳам оғир. Бир марта «Пахтакор» командасининг бошлиғи Я. Аранович келганини ҳисобга олмаса, шу пайтгача етакчи командамиздан ҳол-аҳвол сўраб бошқа бирорта ҳам тренер келмаган. Оталиқ ёрдами ҳам йўқ. Ваҳоланки мактабимиздан етишиб чиққан 45 футболчи II лига командаларида тўп суряпти.

Обид Назиров Ўзбекистон ССР Давлат спорт комитетига раис бўлганларидан сўнг интернатга келиб шароитлар билан танишдилар. Олдимизга қўйилган мақсад — «Пахтакор» учун ўринбосарлар тайёрлаш, қўлдан келганча ҳаракат қиляпмиз, ҳатто «Пахтакор»га иккинчи лигадаги командалардан ҳам кўра кўпроқ футболчилар етказиб беряпмиз, бироқ бизда оддий шарт-шароитлар ҳам йўқ, дедим. Шундан сўнг Обид ака учта футбол майдонини Ўзбекистон спорт комитети маблағи ҳисобига қурдириб беришга ваъда бердилар.

— Кўп ёш, умидли футболчиларнинг мастерлар командасига қабул қилингач ўйинлари сусайиб кетиши, баъзан катта футболда жавлон уришга умуман ярамай қолишини қандай изоҳлайсиз!

— Катта футболга қадам қўяётган ҳар бир ўйинчи турлича жамоаларга тушади, ҳар хил характерларга дуч келади, ўйинга турлича ёндошадиган футболчиларни кўради ва ўз ўйин услубини тарғиб қилувчи тренерлар қўлига тушади. Бу изсиз қолмайди, албатта. Кўп футболчилар айнан шундай вазиятда пулга ёки ичкиликка берилади ва спорт формасини йўқотади. Шундай «ўтиш» пайтида жуда иқтидорли, келажаги порлоқ ўйинчиларнинг ҳам футбол фаолияти барбод бўлганлигининг гувоҳи бўлганмиз. Хўш, бундай воқеалар юз бермаслиги учун қандай йўл тутиш керак? Жаҳон футболида неча ўн йиллардан бери қўлланилиб келаётган мақбул усул бор. Бу — ўйинчилар билан маълум бир муддатга шартнома тузиш услубидир. Шартнома 10—15 банддан иборат бўлиши мумкин. Футболчи олдига турли шартлар қўйилади. Масалан: 1) ойига минг сўм ойлик оласан, рози бўлсанг қўл қўй; 2) ўйин пайтида сени майдондан чиқариб юборишса — 200 сўм жарима тўлайсан; 3) тренер билан жанжаллашсанг — 100 сўм; 4) ўйин ёки машғулотга келмай қолсанг, тартибни бузсанг,—300 сўм жарима тўлайсан ва ҳоказо. Менимча, шундай қилинганида футболчиларда (умуман спортчиларда) масъулият ҳисси ортади, ишга ёндошиш ижобий томонга ўзгаради.

— Модомики, иккинчи лигада ўн етти командамиз бор экан, нима учун улар бир тану бир жон бўлиб «Пахтакор»га иқтидорли ўйинчилар етиштириб бермайдилар. Албатта, мен бу билан, ушбу командалардан «Пахтакор»га ўйинчилар умуман келмайди, демоқчи эмасман. Лекин ҳар ҳолда талаб даражасида эмас. Қолаверса, баъзи футболчилар «ялт» этиб кўринадилару, яна қайтиб кетадилар.

— Ҳа, жуда ўринли савол бердингиз. Ушбу масаланинг бир нечта томонлари бор. Биринчидан, ҳақиқатан ҳам иккинчи лига жамоаларида иқтидорли ўйинчилар оз эмас. Уларни «Пахтакор»га юбориш учун команда тренерлари ва раҳбарлар радио ёки рўзнома орқали халққа: «Бизнинг мақсад ва вазифамиз командамизда истеъдодли ўйинчиларни тарбиялаб «Пахтакор»га етказиб беришдир. Шунда бизда етишиб чиққан футболчи маҳоратидан бутун мамлакатимиз баҳра олади», деб тушунтиришлари керак. Аммо бунақа ташвиқот ҳеч қаерда олиб борилмайди. Натижада, яхши ўйинчиси кетиб қолган маҳаллий халқ норози бўлади. Раҳбарлар ҳам командадан очко талаб қилишади. Умуман, бу ишда муштараклик йўқ. Шунинг учун бу командалар яхши ўйинчиларини беришни хоҳламайди, келганлари ҳам атайлаб ёмон ўйнаб, яна қайтиб кетишга ҳаракат қилишади. Зеро, таъминот ва бошқа жиҳатлардан ҳам иккинчи ва биринчи лигаларда тафовут катта эмас. Авваламбор тренерларда ҳам айб катта: етакчи командада ўзингни кўрсат, дейдиганлари кам. Иккинчидан, ўйинчи етказиб берган тренерларни рағбатлантириш керак. Балини, категорияларини ошириш керак. Учинчидан, иккинчи лигада қандайдир нотўғри йўналиш бор. Чунончи, «Навбаҳор» (Наманган)да деярли ҳамма ўйинчи ташқаридан олиб келинган. «Целинник» (Тўрткўл)да ҳам шундай ҳол кўзга ташланади. «Косонсойчи» (Косонсой)нинг эса ярмидан кўп футболчилари Украинадан келган. Мақсад кўпроқ очко тўплаш. Бу эса келажакни ўйламай иш кўришдан бошқа нарса эмас. Хўш, Секеч, Кочетковларнинг пайтида нима бўлди? Улар ҳам кетма-кет ташқаридан ўйинчилар чақиравердилар, ўзимизнинг қобилиятли ўйинчиларга командада жой топилмади, иқтидорли футболчиларимиз юзага чиқмади. Оқибат «Пахтакор»ни хароб қилдик.

— Исоқ ака, футбол мактабингизда бўлғуси чарм тўп усталарини тайёрлашнинг тарбиявий томонлари ҳақида ҳам ўртоқлашсангиз.

— Ёшларда шундай ажиб бир хислат борки, улар болалигидан қайсидир футболчига ўхшашга интилади. Масалан, Украинада Блохин, Протасов, Михайличенко, Москвада Черенков, Родионов, Дасаев, Грузияда Кипиани, Чивадзе. Бизда эса кейинги пайтда, очиғини айтиш керак, «футбол юлдузлари» камайиб кетди. Тўғри, Қосимов, Шквиринлар чиқяпти. Ёшлар мана шу футболчиларга қараб, улардан ўрнак олиб, услубини ўрганишга интилишади. Ўғлим Баҳодирнинг гуруҳидаги Сайдулло Турсунов 1985 йили Тўрақўрғондан келган эди. Қобилияти ёшлигида ҳам сезиларди. Сени «Пахтакор»га тайёрлаймиз, фақат шу командада ўйнашга ҳаракат қил, деб тарбия берганмиз. Бир марта уйига кетиб қолиб, анчадан кейин қайтиб ҳам келди. Ўзи чап қанот ҳимоячиси. Г. Денисовга ўхшашга интилади, ўйини тузук. Ёки бўлмасам, Баҳодирнинг 5 та энг яхши шогирди, жисмоний тарбия олийгоҳига киришга қарор қилишди. Ўғлим чин юракдан ғамхўрлик қилиб имтиҳонларга тайёрланишга ёрдам берди, қўлидан келганича ўргатди, уларнинг барчаси ҳозир олийгоҳнинг талабалари. Таъкидлайман, ёш болаларнинг қалби нозик бўлади, уларга жуда эҳтиёткорлик, оталарча ғамхўрлик билан ёндошиш керак.

— Энг кучли шогирдларингиздан бири В. Фёдоровни ҳам жуда ёшлигидан бошлаб турли командаларга таклиф эта бошлашган дейишади. Сиз бунга қандай қарагансиз!

— Володя 16 ёшлигида ГДРда СССР ўсмирлар терма командаси сафларида муваффақиятли ўйин кўрсатиб келганидан сўнг «Спартак» вакиллари келиб, турли ваъдалар билан уни кетишга кўндиришибди. Ҳужжатларимни берсангиз деб олдимга кирди. «Ахир сен бу билан менинг юзимни ҳам ерга қаратасан-ку. Халқимиз мендан ҳам норози бўлади. Қолаверса ота-онанг, қариндошларинг ҳаммаси шу ерда. Барча ўйинингдан завқланади», дедим. Эртасига отаси билан келди. «Пахтакор» тренери В. Соловьёв, ўша пайтдаги жумҳурият спорт комитети раиси Э. Аминов ва мен ўша куни уни «Пахтакор»га қабул қилинишида ёрдам бериб, Тошкентда қолишга кўндирдик.

⊙ Биз Сиз, азиз оқшомхонларни жумҳуриятимиз футболидаги устозлар сулоласи билан таништирдик. Севимли «Пахтакор»имизнинг маҳаллий ёшларни ўзига жалб этиши, ота-бола Тошмуҳамедовларнинг жонкуярлиги келажакда албатта ўз мевасини беради. Шу сабабдан ҳам футболимизнинг эртасига умид билан қараймиз.

Суҳбатни
Дилшод ИСРОИЛОВ
ёзиб олди.

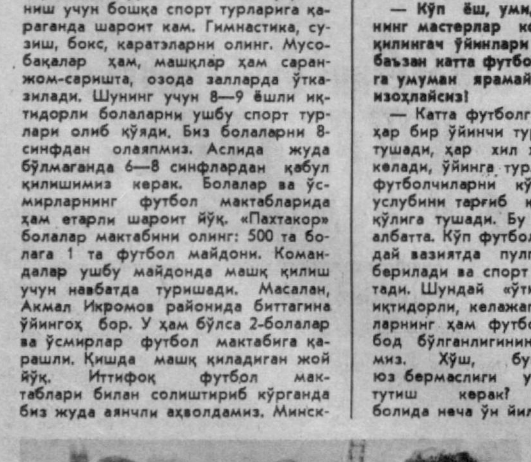

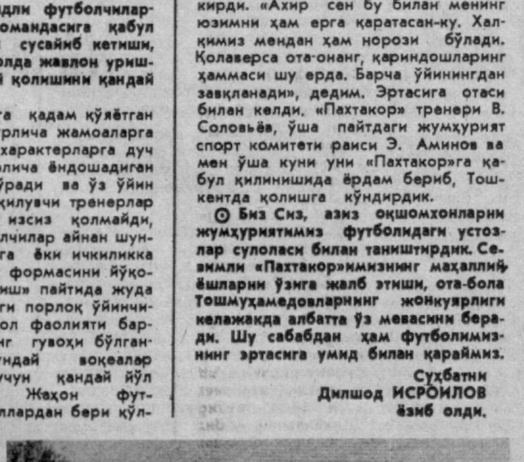

СУРАТЛАРДА: ота-бола устозлар— Исоқ ва Баҳодир ака Тошмуҳамедовларнинг шогирдлари футбол сир-асрорларини ўрганмоқдалар.
Х. Мирзакаримов суратлари.

Муҳаррир ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

25 АВГУСТ СОАТ 10 ДАН 13.00 ГАЧА

Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш ва матбуот тарқатиш бошқармаси томонидан қуйидаги алоқа бўлимларида почта, электр алоқаси ва «Союзпечать» хизматларининг ташкил этилиши билан боғлиқ масалалар бўйича

фуқароларнинг жамоатчилик қабулини

ЎТКАЗАДИ:

124-алоқа бўлими — 2-Шимоли-шарқ даҳаси, 85-уй.
179-алоқа бўлими — Олимпия даҳаси, 9-уй.
47-алоқа бўлими — Ю. Фучик кўчаси, 1-уй.
100-алоқа бўлими — Бобур кўчаси, 40 «А» уй.

Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениеси

ЎЗБЕКИСТОН АМАЛИЙ ПСИХОЛОГЛАР АССОЦИАЦИЯСИ

экстрасенс билан учрашувга

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Учрашувга Сиз ҳар куни, 12 дан 20.00 гача ўзингиз учун қулай вақтда ташриф буюришингиз мумкин.

Бу ерда диққат-эътибор, ҳамдардликни кўрасиз. Агар ўз муаммоларингизни ечишда шубҳаларингиз бўлса ҳам, барибир синаб кўринг. Шуни билингки, бу ерда Сизга ёрдам беришга тайёр киши кутади, шу сабабдан саломатлик, раҳмдиллик ва келажакка ишончга эга бўлишда омадингизни синаб кўринг.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, А. Қодирий шоҳкўчаси, 13-уй. Маърузачилар уйи.

Қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинсин: 44-52-75, 44-62-60.

ТАНИҚЛИ ИЖРОЧИЛАР, ЕНГИЛ МУСИҚАНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИДА ИШЛОВЧИЛАР, КИНО БИРЛАШМАЛАРИ, ТЕАТРЛАР, ЁШЛАР МАРКАЗЛАРИ, ФИЛАРМОНИЯЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ, ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИО ЭШИТТИРИШ ЖУМҲУРИЯТ ҚЎМИТАЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Тошкентда Ўзбекистон давлат филармонияси қошида овоз ёзиш профессионал реклама студияси ва ихчам кассеталарни кўпайтирувчи

Ўзбекконцерт

ПУШЕН

СТУДИЯСИ

ИШ БОШЛАДИ

ПУШЕН — бу овоз ёзишнинг энг юқори ускуналари билан жиҳозланган, дунё миқёсидаги энг яхши стандартлар билан беллаша оладиган студиядир.

ПУШЕН — бу ҳамма оркестрларни — симфониядан тортиб то биг-бендгача ва халқ асбобларининг овозларини Сизнинг қўлингизда муҳайё қиладиган семплер техникадир.

ПУШЕН — бу замонавий мусиқанинг ҳамма нозик турларини рақамли, овоз ёзувчи ва компьютерли техникадир.

ПУШЕН — бу юқори малакали овоз ёзувчи, мослаштирувчи, композицияловчи шахслар ишлайдиган иш жойидир.

ПУШЕН — бу Сизнинг мусиқангизни жаҳон миқёсидаги стандартда ёзиб олибгина қолмай, балки Сизнинг ижодингизни Бутуниттифоқ ва халқаро бозорга олиб чиқувчи, Сизга гастроллар уюштиришда, аудио ва видео рекламаларни яратишда яқиндан ёрдам берувчи ташкилотдир.

ПУШЕН — бу бадиий, илмий-оммабоп ва мультипликацион фильмларнинг, театр спектаклларнинг, радиопостановкаларнинг яратилишида ва мусиқа ёзиб беришда юқори малакали мутахассисларга эга бўлган студиядир.

ПУШЕН — бу «Юрмала» Бутуниттифоқ танлов ташкилотчиларидан биридир.

ПУШЕН — бу давлат ташкилотлари, шунингдек шахсий кишилар, гуруҳлар, театрлар ва студиялар учун ишловчи студиядир.

Олдиндан ёзилиш ва маълумот олиш учун телефон — 33-32-40.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 26-уй, ПУШЕН студияси.

Қизил Байроқли Ленин комсомоли мукофоти лауреати

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ
29-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990—91 ўқув йилига

Совет Армияси сафидан йигитлик бурчини ўтаб келган ва 11 синфни битирган ёшларни қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Йиғма темир-бетон ва металл конструкцияларни йиғувчи-ғишт терувчи, механика йиғув ишлари чилангари (кейинчалик аниқ аппаратурага йўналтириш билан), кенг ихтисосли дастгоҳчи — рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларнинг созловчиси (ўқиш муддати — 1 йил);

9 синф базасида сувоқчи-кошинловчи-плита ётқизувчи, газ-электр пайвандчи, кенг ихтисосли пайвандчи — рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларнинг созловчиси, механика-йиғув ишлари чилангари (кейинчалик аниқ аппаратурага йўналтириш билан), радиоэлектрон аппаратуралар ва асбобларни йиғувчи, радиоэлектрон аппаратураларни бошқарувчи (ўқиш муддати — 3 йил).

«радиоэлектрон аппаратуралар ва асбобларни йиғувчи» ихтисосига қиз болалар қабул қилинади. Таълим уч йилга мўлжалланган гуруҳларга 14 — 15 яшар ўсмир ва қизлар қабул қилинади. Бир йиллик ўқишга кирган ёшлар билим юртини битиргач уларга малака берилганлиги кўрсатилган аттестат берилади. Ўқиш давомида танлаган касбга қараб 30 сўмдан 100 сўмгача стипендия тўланади.

Уч йиллик муддат билан ўқишга кирганларга касбкори кўрсатилган диплом ва ўрта маълумот тўғрисида аттестат берилади.

Билим юртига имтиҳонсиз қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юрти ўқувчиларни текин овқат, кийим-бош ва яшашга қулай ётоқхона билан таъминлайди.

Практика вақтида ўқувчилар ишлаб чиқаришда ишлаб топган иш ҳақининг 33 фоизидан то 50 фоизигача олишлари мумкин.

БИЛИМ ЮРТИНИ ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ БИЛАН БИТИРГАНЛАР МАХСУС ОЛИЙ ВА ЎРТА ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИШДА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: ариза, ўрта маълумот тўғрисида аттестат, ёки 9-синфни битирганлиги ҳақида шаҳодатнома, паспорт ёки туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, тавсифнома, ҳарбий билет ёки қайд қилинганлик гувоҳномаси, ота-оналарининг ишхонасидан, яшаш жойидан, соғлиғи тўғрисида тиббий шаҳодатномалар, 3х4 см. ҳажмда 6 та фотосурат.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юрти манзили: Тошкент вилояти, 2-Янгиобод шаҳри, 14-даҳа.

САНЪАТ ИХЛОСМАНДЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН

Авиасозлар маданият саройи қошида

Санъатсевар ёшлар учун

6 ва 9 ойлик

«ТЕАТР САНЪАТИ АСОСЛАРИ»

пуллик курсларига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Санъат курсига қабул қилинганлар саҳна нутқи, клуб сценарийси ва режиссураси, актерлик маҳорати ва режиссура, масал, ҳикоя, шеър, рақс, қўшиқ, этюд, монолог, оммавий байрамлар, «Ўзбекистон театри» мавзусида маърузалар туркуми, драматик асарлар таҳлили, СССР тарихи ва нишо ёзиш малакасини ошириш машғулотлари бўйича тайёрланадилар.

Амалий машғулотлар катта саҳналарда ва Ўзбекистон телевидениесининг кўрсатувларида қатнашган ҳолда олиб борилади.

6 ойлик курсни тамомлаганларга имтиҳонлар асосида «Театр санъати асослари» ихтисоси бўйича гувоҳномаси берилади.

Машғулотлар кундузги ва кечки бўлимларида 3 сентябрдан бошланади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Авиасозлар шаҳарчаси, маданият саройи, 2-қават, 90-хона.

Транспорт: 6, 15, 23, 48, 49, 54, 22, 173-автобуслар ва Олой бозоридан 72-автобуснинг, 3, 23-трамвайларнинг «Авиасозлар маданият саройи» бекати. Метронинг «М. Горький» бекатидан 103-автобуснинг «Авиасозлар бозори» бекатигача борилади.

Телефон: 96-55-81.

Қабул ҳар куни соат 16 дан 20.30 гача ўтказилади.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Боку кўчасида газ қувурлари ётқизилиши муносабати билан

27 августдан 5 октябргача

5-автобус йўналиши ҳаракати

ВАҚТИНЧА ТЎХТАТИЛАДИ.

Газ қувурлари ётқизилиши даврида вақтинча қатновчи

102-АВТОБУС ЙЎНАЛИШИ ОЧИЛАДИ

Автобус ҳаракати сўнгги «Шумилов шаҳарчаси» бекатидан бошланиб, Ҳалқа йўл бўйлаб, яъни Октябрь 10 йиллиги даҳасидан бошлаб Сеченов, Лобачев, Менжинский, Ховост, М. Ашрафий, Ботуми кўчалари бўйлаб Октябрь 10 йиллиги даҳасигача ташкил этилади.

МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН ТЕЛЕФОН: 53-56-14.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг барча турдаги шаҳар транспорти ишини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш бошқармаси.

ГДР фирмаларининг Ўзбекистондаги вакили бўлмиш

«ЦЕНТРОН» СОВЕТ-ГЕРМАН КОРХОНАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ

сўмга ўгирганда 878 кодга эга бўладиган ГДР валютасига ёки эркин корверсияланадиган валютага эга бўлган ҳамда шахсий ЭҲМларни, ташкилий техника принтерларини, бўёвчи лентага эга кассеталарни, чизмачилик асбобларини, маиший электрон ва телевизион аппаратларни, нусха кўпайтириш техникаси, тикувчилик маҳсулотлари ва пойабзал харид қилишдан манфаатдор бўлган корхона ва ташкилотларга

1990 йилга

юқоридаги маҳсулотларни етказиб бериш учун

ШАРТНОМА ТУЗИШНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Роботрон 1715 м, шахсий электрон ҳисоблаш машиналари, ЕС 1834 роботрони, К6312 принтерлари, «Эрика» номли 6131 хотирага эга ёзув машинкалари, 150 кульманлари, масофадан туриб бошқариладиган рангли телевизорлар, кир ювиш машиналари, холодильниклар музлатиш асбоблари, чанг ютгичлар, ошхона жиҳозлари, тикув ва тўқув машиналарини харид қилишингиз мумкин.

Совет сўмларига ҳам харид қилиш мумкин.

Шартномалар тузиш учун қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинг — 67-29-64 (автомат жавоб берувчи телефон — 67-84-54).

Манзил: 700077, Тошкент шаҳри, Луначарский узун кўчаси, 42-уй.

Корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, кооперативлар, ижодий коллективлар раҳбарияти ва фуқаролар

ДИҚҚАТИГА!

ВОИР Ўзбекистон жумҳурият кенгашининг

«ЭКОЛОГИЯ»
ИЛМИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАРКАЗИ

КУРСЛАРГА ТИНГЛОВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

«Табиат. Инсон. Қонун» Ўқиш муддати — 2 ой.

«Экология ва узоқ умр: кексаймаслик санъати». Ўқиш муддати — 2 ой.

Бошловчилар учун жонли инглиз тили, Ўқиш муддати — 3 ой.

Машғулотлар — 27 АВГУСТДА бошланади.

Мурожаат қилиш учун манзил: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 32-уй (70, 72-хоналар).

КИНО

22—23 АВГУСТДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР

Санъат саройи — «ҚАРИНДОШЛИК АЛОҚАЛАРИ» (кичик зал, 17.20, 20.30); «ТУНДА КАККУЛАР САЙРАЙДИМИ?» (катта зал, 20.00).
Чайка — «ҚАРИНДОШЛИК АЛОҚАЛАРИ» (11, 13, 15, 19.15); «ЁЛҒОН ҚАСАМ» (16.45, 21.00).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «МОВИЙ ҚЎЛТИҚ» (жуфт соатларда).
Восток — «МОВИЙ ҚЎЛТИҚ» (10.30, 12, 14, 16, 18, 20.00).

2515-автоколонна жамоаси отряд бошлиғи С. А. Расуловга отаси
Омил Саидкаримович РАСУЛОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона —32-53-76; хатлар —33-20-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси —32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.